

Programma voor
Plattelandsontwikkeling
Vlaanderen
2007 – 2013

Versie 27 april 2012

**Programma voor Plattelandsontwikkeling Vlaanderen (2007–2013)
goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 27 oktober 2006.**

Contact:

Beheersautoriteit
Departement Landbouw en Visserij
Coördinerende Cel Europees Plattelandsbeleid
Ellipsgebouw, Koning Albert II-laan 35 bus 40
1030 Brussel

Patricia De Clercq (02/552.77.09)
Belinda Cloet (02/552.77.29)

As 3: De leefkwaliteit op het platteland en diversificatie van de plattelandseconomie	5
A. Diversificatie van landbouwactiviteiten naar niet-agrarische activiteiten	5
1 Investerings mbt diversificatie van landbouwactiviteiten	5
1.1 Preambules	5
1.2 Maatregelcode: 311-A	5
1.3 Concrete actie	5
1.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	5
1.5 Beschrijving maatregel	5
1.6 Lopende acties van vóór 01/01/2007	12
2 Verlenen van zorg en activeren van zorgvragers op land- en tuinbouwbedrijven (uitdovende maatregel)	13
2.1 Preambules	13
2.2 Maatregelcode: 311-B	13
2.3 Concrete actie	13
2.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	13
2.5 Beschrijving maatregel	13
B. Gebiedsgerichte werking	16
3 Bevordering van toeristische activiteiten	19
3.1 Preambules	19
3.2 Maatregelcode: 313	19
3.3 Concrete actie	19
3.4 Link met de strategie voor een Vlaams programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	19
3.5 Beschrijving maatregel	19
3.6 Lopende acties van vóór 01/01/2007	24
4 Basisvoorzieningen voor de economie en plattelandsbevolking	25
4.1 Preambules	25
4.2 Maatregelcode: 321	25
4.3 Concrete actie	25
4.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	25
4.5 Beschrijving maatregel	25
5 Ontwikkeling van de paardenhouderij als nieuwe economische drager op het platteland	30
5.1 Preambules	30
5.2 Maatregelcode: 321-B	30
5.3 Concrete actie	30
5.4 Link met de strategie voor een Vlaams programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	30
5.5 Beschrijving maatregel	30
6 Dorpskernvernieuwing en -ontwikkeling	34
6.1 Preambules	34
6.2 Maatregelcode: 322	34
6.3 Concrete actie	34
6.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	34
6.5 Beschrijving maatregel	34
7 Instandhouding en opwaardering van het landelijke erfgoed	38
7.1 Preambules	38
7.2 Maatregelcode: 323-A	38
7.3 Concrete actie	38
7.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	38
7.5 Beschrijving maatregel	39

8	Landelijk erfgoed (uitdovende maatregel)	43
8.1	Preambules	43
8.2	Maatregelcode: 323-B	43
8.3	Concrete actie.....	43
8.4	Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	43
8.5	Beschrijving maatregel.....	43
9	Intermediaire dienstverlening (opleiding en vorming van ruraal ondernemerschap)	46
9.1	Preambules	46
9.2	Maatregelcode: 331	46
9.3	Concrete actie.....	46
9.4	Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	46
9.5	Beschrijving maatregel.....	46
10	De verhoging van de omgevingskwaliteit via sensibiliserende en informatieve acties	50
10.1	Preambules	50
10.2	Maatregelcode: 331-B	50
10.3	Concrete actie.....	50
10.4	Link met de strategie voor een Vlaams programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013	50
10.5	Beschrijving maatregel.....	50

As 3: De leefkwaliteit op het platteland en diversificatie van de plattelandseconomie

A. Diversificatie van landbouwactiviteiten naar niet-agrarische activiteiten

1 Investerings mbt diversificatie van landbouwactiviteiten

1.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 a) i) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO).

1.2 Maatregelcode: 311-A

1.3 Concrete actie

Voor investeringen gericht op het uitvoeren van niet-agrarische activiteiten op het bedrijf wordt financiële steun verleend onder vorm van rentesubsidie en kapitaalpremies. De steunintensiteit bedraagt 30%. Onder diversificatie worden volgende activiteiten gerangschikt:

- commercialisatie van hoeveproducten;
- hoevetoerisme en het openstellen van het bedrijf voor het publiek;
- productie en gebruik van hernieuwbare brandstoffen;
- uitvoeren van landschapsbeheer;
- exploiteren van een zorgboerderij;
- ...

1.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstelling 12 van de Vlaamse strategie voor plattelandontwikkeling.

1.5 Beschrijving maatregel

1.5.1 Probleemstelling en rationale

Enerzijds staan de producentenprijzen voor vele land- en tuinbouwproducten onder druk. Anderzijds wordt de land- of tuinbouwer geconfronteerd met permanent stijgende kosten. Een toenemend aantal land- en tuinbouwers reageert op deze ontwikkelingen met het diversifiëren van de activiteiten op het bedrijf. Met het ontwikkelen van die activiteiten wordt op niveau van het bedrijf toegevoegde waarde gecreëerd zonder dat tegelijkertijd de primaire productie van land- en tuinbouwproducten moet uitgebreid of geïntensiveerd worden.

Diversificatie biedt mogelijkheden om de rendabiliteit van het bedrijf in stand te houden of te verbeteren. Niet reageren op de ontwikkelingen van producenteprijzen en kosten brengt de continuïteit van het bedrijf in gevaar.

Met investeringssteun worden de land- en tuinbouwers aangemoedigd hun bedrijfsactiviteiten te diversifiëren en de rendabiliteit van hun onderneming te verhogen.

Diversificatie van activiteiten zorgt via het directe contact tussen consument en landbouwer voor een betere relatie tussen maatschappij en landbouwsector en een verbeterd imago van de land- en tuinbouw. Het publiek komt via de nieuwe activiteiten opnieuw in contact met de land- en tuinbouwbedrijven.

1.5.2 Doelstelling en kwantificering

Binnen het Vlaams landbouwstructuurbeleid is het bevorderen van de diversificatie op de bedrijven een belangrijke doelstelling.

In stand houden of verhogen van de rendabiliteit kan ook anders dan via het verhogen van producties en productiviteit. Het economische belang van de landbouw in plattelandsgebieden zal minder snel dalen wanneer de landbouwer nieuwe activiteiten ontwikkelt. Hierdoor kan de daling van het aantal bedrijven en de werkgelegenheid in de landbouw afgeremd worden.

Waar diversificatie voorheen uitsluitend stond voor hoevetoerisme en verwerking van hoeveproducten beoogt de maatregel ook andere activiteiten zoals zorgboerderij, de productie van hernieuwbare energie en andere als nieuwe vormen van diversificatie ingang te doen vinden.

Diversificatie naar hoeveproducten zorgt voor een kortere distributieketen. Hierbij vloeit een groter deel van de toegevoegde waarde onder vorm van inkomen naar de landbouwer.

De landbouwsector wordt aangezocht als producent van hernieuwbare energie om mee de oplossing te bewerkstelligen van het energievraagstuk en de gedeeltelijke omschakeling op hernieuwbare energiebronnen. De omvang van de steunintensiteit moet rekening houden met het bestaan van andere financiële en fiscale stimuli en de daling van de investeringskost bij het meer gangbaar worden van de investering.

In Vlaanderen zal er steeds een tweesporenbeleid zijn. Enerzijds zal een groot aantal landbouwers kiezen voor verdere specialisatie en marktgerichte productie, anderzijds zullen een aantal landbouwers ook bewust de keuze maken om op hun bedrijf een aantal nevenactiviteiten te ontplooiën waaruit ze ook een deel van hun inkomen kunnen halen.

1.5.3 Definiëring van begunstigden

Om in aanmerking te kunnen komen voor steun mag voor de begunstigde de verbrede activiteit geen hoofdactiviteit zijn. De landbouwactiviteit zelf d.w.z. kweken en telen en de producten commercialiseren, moet hoofdactiviteit blijven.

De begunstigde is een landbouwer. Dit is een natuurlijke persoon of de rechtspersoon die een bedrijf exploiteert met alleen activiteiten inzake land- of tuinbouw en land- of tuinbouwverbreding. Het bedrijf heeft een voldoende economische omvang. Er is voldaan aan navolgende bijkomende voorwaarden.

In geval van een **natuurlijke persoon** zijn de beroepsactiviteiten op het landbouwbedrijf de

belangrijkste inzake tijdsbesteding. Ze zorgen ook voor het belangrijkste beroepsinkomen. Het inkomen via activiteiten buiten het landbouwbedrijf mag een vastgelegd maximumbedrag niet overschrijden en de begunstigde is niet gepensioneerd.

In geval van een **rechtspersoon** betreft het ofwel een landbouwvennootschap ofwel een handelsvennootschap. In acht genomen de bepalingen over de landbouwvennootschap in het Wetboek Vennootschappen (over activiteiten, bestuur, aard en verdeling van aandelen) wordt voor die specifieke vennootschapsvorm alleen nog een inkomensvoorwaarde gedefinieerd voor de beherende vennoten. Voor de handelsvennootschappen worden navolgende beperkende voorwaarden opgelegd om zoveel mogelijk parallellisme met de landbouwvennootschap na te streven:

- De handelsvennootschap moet de exploitatie van een land- of tuinbouwbedrijf als doelstelling hebben;
- alle mandatarissen zijn natuurlijke personen;
- voor alle mandatarissen is de beroepsactiviteit in de vennootschap de belangrijkste activiteit qua arbeidstijd;
- voor alle mandatarissen is het inkomen uit hun activiteiten in de vennootschap het belangrijkste en het eventuele beroepsinkomen uit activiteiten buiten de vennootschap overschrijdt een vastgelegd maximum niet,
- de mandatarissen worden onder de vennoten aangewezen en bezitten elk minstens 30% van de aandelen; alle aandelen zijn op naam;
- de vennootschap is opgericht voor onbepaalde duur of voor ten minste twintig jaar.

1.5.4 Praktische uitwerking

De steunmaatregelen zijn bedoeld voor professionele bedrijven met een voldoende economische dimensie. Algemene en bijzondere voorwaarden voor de exploitanten en de bedrijven zijn van toepassing.

Concreet zal een land- of tuinbouwer die van steun wenst te genieten zijn investeringsplannen op een gestructureerde wijze moeten aanbrengen bij de steunverlenende overheid (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds). De exploitant en de instanties die zich specialiseren in begeleiding van projecten moeten volgende gegevens verstrekken:

- Persoonsgegevens, gegevens over de juridische vorm van de exploitatie en de beroepsbekwaamheid van de exploitant;
- Een beschrijving van het project bestaande uit een opgave van de geplande investeringen en een gedetailleerde raming van de investeringskost;
- Elementen die moeten toelaten de verantwoording van de investeringen te beoordelen. Naast een beschrijving van de huidige structuur en een analyse van de structurele problemen van het bedrijf wordt informatie verstrekt over vergunde activiteiten en capaciteiten, commercialisatie van de productie e.a.;
- Gegevens over de financiering van het project, informatie over activa en passiva van de onderneming en de bedrijfsresultaten uit het verleden.

De planmatige aanpak van investeringen evenals de nagestreefde doelstellingen komen tot uiting in het dossier, in het bijzonder voor de investeringen die gericht zijn op de verbetering van het leefmilieu (lucht, water en bodem).. Voor die aanvragen worden de verwachte effecten voor het leefmilieu dossier per dossier gekwantificeerd vertrekkend bij de aard van de investeringen en beschikbare wetenschappelijke informatie over de realistische effecten.

Er worden voorwaarden gesteld aan de exploitant, voorwaarden aan het bedrijf en voorwaarden m.b.t. de investering. In essentie moet de exploitant zich rangschikken als landbouwer en

vakbekwaam zijn. Het bedrijf moet een minimale bedrijfsomvang hebben en de activiteiten blijven beperkt tot landbouwactiviteiten en verbrede activiteiten. De investeringen zijn gericht op de uitoefening van verbrede landbouwactiviteiten en komen voor op een limitatieve lijst.

De algemene voorwaarden om van investeringssteun te kunnen genieten zijn:

- De aanvrager moet zich rangschikken als landbouwer. Dit houdt in dat er voorwaarden gerespecteerd worden op het vlak van tijdsbesteding, inkomsten, activiteiten en omvang van de landbouwactiviteiten. Wanneer de aanvrager ook niet-landbouwactiviteiten heeft (exclusief diversificatie) en die uitoefent binnen dezelfde juridisch-administratieve entiteit is geen steun mogelijk. Wanneer de niet-landbouwactiviteiten (exclusief diversificatie) wel juridisch -administratief gescheiden worden van de activiteiten inzake landbouw en diversificatie, dan is steun mogelijk wanneer eenduidig aangetoond wordt dat voor de onderneming waar de investeringen uitgevoerd worden blijkt dat:
 - de activiteiten beperkt blijven tot landbouw en verbrede landbouw;
 - de beroepsactiviteiten in die onderneming de belangrijkste beroepsactiviteit voor de aanvrager is. Bij de combinatie loontrekkende – zelfstandige mag de loontrekkende activiteit niet meer bedragen dan een halftijdse betrekking. Bij de combinatie van zelfstandige activiteiten wordt geoordeeld op basis van bedrijfsomvang;
 - het beroepsinkomen uit de activiteiten in die onderneming de belangrijkste bron van inkomsten is;
 - de bedrijfsomvang een vastgelegd minimum bereikt.
- Wanneer de aanvrager een rechtspersoon is, moet het beheer uitsluitend uitgeoefend worden door mandatarissen die zich rangschikken als landbouwer (aspecten tijdsbesteding, inkomsten, aard activiteit en omvang). Ook bij handelsverennootschappen ligt de nadruk meer op het beheer en minder op de kapitaalverstrekking, zoals dit ook het geval is bij de landbouwvennootschappen. Bij de generatiewissel neemt de jonge landbouwer wel het beheer in handen maar verwerft niet noodzakelijk de meerderheid van het kapitaal. De cedent kan geleidelijk terug treden als kapitaalverstrekker. De reëel uitgevoerde activiteiten primeren op de opsomming van doelstellingen in de statuten.
- De exploitanten moeten over voldoende beroepsbekwaamheid beschikken. Voor gevestigde land- en tuinbouwers zullen terzake vooral hun ervaring en behaalde bedrijfsresultaten bepalend zijn. Boekhouding bijhouden wordt vereist om de bedrijfseconomische verantwoording van de investeringen op te volgen. Voor startende landbouwers worden steeds eisen over specifieke scholing gesteld.
- De landbouwer moet een bedrijf exploiteren met een voldoende economische bedrijfsomvang. Concreet moet het landbouwbedrijf een brutobedrijfsresultaat per bedrijfsleider behalen dat groter is dan een vastgelegd minimum. Dit kan aangetoond worden via recente resultaten van de bedrijfseconomische boekhouding, de vennootschapsboekhouding of een bewijskrachtige fiscale boekhouding. Een bedrijf dat voor het eerst steun aanvraagt of geen eigen recente boekhoudresultaten heeft, kan met een controleerbare en gedocumenteerde berekening over een recente periode van één jaar aantonen dat er een voldoende bedrijfsomvang is.
- De bedrijven moeten voldoen aan minimumnormen op het gebied van leefmilieu, hygiëne en dierenwelzijn en de productie moet zo georganiseerd worden dat een positief resultaat gerealiseerd wordt t.o.v. deze minimumnormen. Om te voldoen aan nieuwe normen zullen de normale (wettelijk voorziene) overgangstermijnen gerespecteerd worden. In de mate dat vanuit een perspectief van toenemende eisen inzake voedselveiligheid bijkomende normen op dit vlak uitgevaardigd worden, zullen deze moeten gerespecteerd worden. Dit geldt al voor de bestaande wettelijke verplichtingen op dit vlak (bij zelfverwerkers).

- De afzet van de productie of het bestaan van een markt voor de aangeboden diensten moet tot op zeker niveau kunnen gegarandeerd worden. De investering op zich moet economisch verantwoord zijn.

Investerings zijn subsidiabel wanneer de ontwikkelde activiteit aanvaard kan worden als een vorm van diversificatie. Dit betekent dat er een logisch verband is tussen de nieuwe activiteit en de landbouwactiviteit. De investeringen moeten voldoende specifiek zijn voor de beoogde verbrede activiteit.

Investerings gericht op activiteiten zonder duidelijk verband met de landbouwactiviteit of met gebruik van grondstoffen die hoofdzakelijk aangevoerd worden van buiten het bedrijf zijn niet subsidiabel.

Voor wat betreft investeringen gericht op hoeveeverkoop worden onder deze maatregel enkel die investeringen aanvaard waar het grootste deel van de investering betrekking heeft op commercialisatie van deze hoeveproducten. Indien de verwerking/bewerking van basisproducten de hoofdmoot van de investering uitmaakt zal dit gesubsidieerd worden onder maatregel 121 (Investerings in landbouwbedrijven).

In een normale situatie waar er eenheid is van landbouwactiviteit, verwerking van hoeveproducten en rechtstreekse verkoop aan de consument, wordt steun verleend wanneer meer dan de 50 % van de verwerkte en verhandelde hoeveproducten van het eigen bedrijf komen. Investering die specifiek gericht zijn op de verkoop van aangekochte producten, worden niet gesubsidieerd.

Hoefvetoerisme is toerisme op een actieve hoeve. De verblijven komen in principe binnen de bestaande gebouwen (schuren, stallen). Vernieuwbouw wordt aanvaard. Kleinschalige projecten die verband houden met plattelandsklassen, zorgboerderij en campings worden eveneens aanvaard. Activiteiten van landschapsbeheer blijven niet noodzakelijk beperkt tot werkzaamheden op het eigen bedrijf of op andere landbouwbedrijven. Er kunnen ook werken uitgevoerd worden voor andere opdrachtgevers.

Indien het verband tussen de verbrede activiteit en de landbouwactiviteit op het bedrijf wel aanwezig is, wordt in principe steun mogelijk. Dit impliceert ook dat de dimensie van de verbrede activiteit in verhouding staat tot de productiecapaciteit van het bedrijf.

De steun zal de vorm hebben van een kapitaalpremie en/of een rentesubsidie. Er worden twee steunintensiteiten nl. 8 en 28% voorzien (zie tabel).

De rentesubsidies zullen niet worden gekapitaliseerd vanaf de start van het programma, maar er in de loop van de programmaperiode zal een herziening van wijze van subsidiëring worden uitgevoerd.

De rentetoelage bedraagt maximaal 4 % voor de investeringen die van 28% steun genieten. Voor de investeringen met 8 % steun wordt geen rentetoelage verleend.

Investerings waarvoor de steunintensiteit 28% bedraagt
<ul style="list-style-type: none"> ▪ bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die bestemd zijn voor de rechtstreekse verkoop van de eigen productie (al dan niet in verwerkte vorm) aan de consument of aan de detailhandel, met inbegrip van een opslag- of koelruimte die bestemd is voor de verkoopklare voorraad van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is om die activiteit uit te oefenen; ▪ machines en uitrusting die specifiek noodzakelijk zijn voor het beheer van kleine landschapselementen, perceelsranden en landschap (eventueel contracten voorleggen); ▪ investeringen, gericht op het educatief toegankelijk maken van de landbouwbedrijvigheid

<p>inzake de productie van producten voor een breder publiek;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ inrichting van verblijfsruimten voor zorgvragers in het kader van de zorgboerderijen. ▪ investeringen, gericht op de productie en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen als vorm van diversificatie (land- en tuinbouwproductie blijft hoofdzaak), namelijk: <ul style="list-style-type: none"> ▪ oliepers, bestemd voor de productie van PPO (pure plantaardige olie) en installaties voor het zuiveren van op het bedrijf geproduceerde PPO. De aankoop van een mobiele oliepers door een coöperatie van landbouwers is subsidiabel mits het een coöperatie betreft voor dienstverlening; ▪ windmolens ▪ installaties en materieel voor de productie van biogas en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit op basis van een substantieel gedeelte grondstoffen van het bedrijf; ▪ installaties en materieel voor de energieproductie op basis van energieteelten en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit op basis van een substantieel gedeelte grondstoffen van het bedrijf; ▪ installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie van andere hernieuwbare brandstoffen (bijvoorbeeld houtachtige energieteelten) en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit.
<p>Investeringen waarvoor de steunintensiteit 8% bedraagt</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zonneboilers en fotovoltaïsche zonnecellen;

De kapitaalpremies worden in twee gelijke delen uitbetaald. De betaling van de eerste helft volgt op de controle van de investeringsbewijzen en mogelijk een herziening van de verleende steun. De betaling van de tweede helft gebeurt 1 jaar na de eerste betaling. Een premie kleiner dan 1.000 euro wordt in één maal uitbetaald.

Voor investeringen die gefinancierd worden met krediet wordt de steun in eerste instantie verleend onder de vorm van een rentesubsidie met een duurtijd die afgestemd is op de economische levensduur van het goed. De actuele waarde van de rentesubsidie wordt berekend en aanvullend wordt een investeringspremie toegekend waarmee het vooropgestelde steunvolume bereikt wordt. Voor investeringen gefinancierd met eigen middelen wordt de steun onder vorm van een investeringspremie toegekend. De steun wordt maar betaald na een afsluitende controle van het investeringsproject.

Berekening subsidie-equivalent of actuele waarde van in tranches uitbetaalde steun (rentesubsidies)

Voor de berekening van het subsidie-equivalent worden volgende parameters gebruikt:

- de grootte van de rentesubsidie (3 of 4 %);
- de duurtijd van de rentesubsidie (in periodes);
- de wijze van aflossing van de lening (jaarlijks, zesmaandelijks, driemaandelijks of maandelijks);
- de duur van de vrijstelling van aflossing (in periodes);
- de actualisatievoet.

De actuele waarde van de rentesubsidie wordt uitgedrukt in percent van het gesubsidieerde bedrag.

Als actualisatievoet voor het meten van een overheidssubsidie wordt de actualisatievoet gebruikt die door de Europese Commissie bekendgemaakt wordt op internet:

http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/others/reference_rates.html.

De actualisatievoet per 1 januari van een kalenderjaar wordt gebruikt voor de aanvragen om steun ingediend in dat kalenderjaar.

De berekening (wiskundige formule) van de actuele waarde gebeurt als volgt.

$$AW = B \times \frac{a}{r} \times \left[\left[\left(1 + \frac{p \times r}{12} \right)^{-d} - \left(1 + \frac{p \times r}{12} \right)^{-v} \right] \times \frac{12}{p \times r \times (d - v)} + 1 \right]$$

- AW staat voor de actuele waarde
- B staat voor het gesubsidieerde bedrag
- a is de grootte van de rentesubsidie (0,03 of 0,04)
- r is de actualisatievoet (0,0124 voor 2010)
- d is de duur van de rentesubsidie in periodes
- v is de duur van de vrijstelling in periodes
- p is de duur van een periode in maanden

De steun aan de diversificatie in de landbouw wordt verleend via het Vlaams Landbouw-investeringsfonds. Dit fonds staat in voor de toetsing van de investeringsprojecten aan de doelstellingen van het beleid en aan de concrete voorwaarden. Het beschikt over gekwalificeerde medewerkers met een landbouwkundige opleiding en kennis van de economische en andere problemen van de sector. Over elk investeringsproject wordt persoonlijk met de land- en tuinbouwer overleg georganiseerd. Het fonds is georganiseerd op een manier dat er tegenspraak mogelijk is over de noodzaak voor het verlenen van investeringssteun. De beslissing ligt nooit bij een persoon. Er is interne controle en opvolging van de projecten.

Praktische uitwerking deel Health Check

- Er worden alleen steunmaatregelen voorgesteld die verband houden met de prioriteit hernieuwbare energie.
- De steun wordt uitsluitend verleend onder vorm van investeringspremies, ook voor investeringen gefinancierd met krediet.
- De betaling gebeurt in schijven of in één keer bij eindcontrole.

Voor de investeringen die verband houden met de vooropgestelde doelstellingen wordt 30 % steun verleend (cfr. infra).

Investeringsen waarvoor de steunintensiteit 28 % bedraagt
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Windmolens ▪ Installaties voor productie van hernieuwbare energie
Investeringsen waarvoor de steunintensiteit 8 % bedraagt
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zonnecellen en zonneboilers

1.5.5 Bevoegde autoriteit

Agentschap Landbouw en Visserij
Afdeling Structuur en Investerings
Ellipsgebouw, Koning Albert II-laan 35 bus 41 1030 Brussel

Luc Uytendewilligen
Tel: 02/552 74 73
Luc.uytdewilligen@lv.vlaanderen.be

1.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2007-2013
Output	Aantal begunstigden	2.500
	Totale investeringsvolume (€)	110.000.000

1.5.7 Coherentie met 1ste pijler van het GLB

Het markt- en prijsbeleid van de EU is er op gericht om de werking van de markten te herstellen. Verwacht wordt dat hierdoor de prijs voor diverse producten die thans via contingentering, interventie, restituties e.d. gecontroleerd wordt, zal dalen.

Een aantal producenten zoekt de oplossing voor deze problematiek (dalende producentenprijzen en stijgende productieprijzen) in de diversificatie en de creatie van toegevoegde waarde op het bedrijf. Zij worden actief in nichemarkten waar zij niet meer de zuivere prijsnemer zijn maar zelf in bepaalde mate de prijs van het product bepalen.

In de mate dat de diversificatie naar de productie van hernieuwbare brandstoffen succesvol is, zal de druk op de klassieke landbouwmarkten afnemen. Er zal concurrentie ontstaan om de schaarse ruimte tussen teelten voor de voeding en teelten voor hernieuwbare grondstoffen. Er zal in principe minder geproduceerd worden voor de markt van producten voor de voeding met normaal gunstige effecten op de prijsvorming van deze producten.

1.6 *Lopende acties van vóór 01/01/2007*

1.6.1 Inhoudelijk

Deze maatregel werd in dezelfde vorm uitgevoerd in het programma voor plattelandsontwikkeling 2000-2006 onder artikel 4 van de Verordening (EC) nr. 1257/99.

Artikel 3 (2) van Verordening (EG) nr. 1320/2006 van de Commissie van 5 september 2006 houdende bepalingen voor de overgang naar de in Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad bedoelde steun voor plattelandsontwikkeling, is van toepassing.

1.6.2 Financiering

Voor deze contracten is nog 3.473.000 euro overheidssteun nodig.

2 Verlenen van zorg en activeren van zorgvragers op land- en tuinbouwbedrijven (uitdovende maatregel)

2.1 Preambules

Deze maatregel heeft betrekking op artikel 52, a, i) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

Voor deze maatregel zullen geen nieuwe contracten meer worden aangegaan onder het programma voor plattelandsontwikkeling 2007-2013.

2.2 Maatregelcode: 311-B

2.3 Concrete actie

Met deze maatregel worden land- en tuinbouwbedrijven die zorg als vorm van sociale verbreding op zich willen nemen financieel ondersteund door het vergoeden van de tijd die het landbouwersgezin besteedt aan de voorbereiding van activiteiten en de effectieve zorg voor de zorgvragers te vergoeden.

2.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstelling 12 van de Vlaamse strategie voor plattelandsontwikkeling.

2.5 Beschrijving maatregel

2.5.1 Probleemstelling en rationale

Vlaanderen heeft een lange traditie in het opnemen van een of andere vorm van zorg op het landbouwbedrijf. Een halve eeuw geleden was er op een groot gedeelte van de landbouwbedrijven een zorgvrager aanwezig die in de schoot van het landbouwbedrijf werd opgenomen en daar geborgenheid en arbeidsvreugde kon vinden. Onder meer door de intensivering, de doorgedreven specialisatie en mechanisatie is deze traditionele taak van de landbouw stilaan verdwenen. Een groot gedeelte van de arbeidstaken kan de zorgvrager immers niet meer uitvoeren. In deze huidige context kan de landbouwer deze taak niet meer opnemen, tenzij louter uit idealisme. Het landbouwbedrijf is immers een economische activiteit waar de landbouwer een meer dan fulltime taak heeft aan het bedrijfsmanagement en aan de uitvoering van de landbouwwerkzaamheden.

Indien er bij deze taak nog extra aandacht dient te worden besteed aan een zorgvrager, gaat dat ten koste van de andere taken. De zorgvrager kan wel ingezet worden in het landbouwbedrijf, maar het gehaalde rendement is nooit dat van een arbeidskracht in de landbouw. De quasi permanente begeleiding door iemand op het landbouwbedrijf is noodzakelijk, waardoor het netto-saldo zelden positief zal zijn.

Door het vergoeden van de aan de zorg bestede tijd op het bedrijf, kan de landbouwer toch deze zorgtaak op zich nemen.

2.5.2 Doelstelling en kwantificering

Deze maatregel heeft tot doel de sociale verbreding in de landbouw te stimuleren en op die manier bij te dragen tot een versterking van het maatschappelijk draagvlak van de land- en tuinbouwsector.

Op dit ogenblik zijn er ongeveer 150 land- en tuinbouwbedrijven met een of andere vorm van zorg bezig.

2.5.3 Definiëring van begunstigen

De begunstigen zijn landbouwers in hoofd- of nevenberoep met hun bedrijfszetel gelegen in Vlaanderen.

2.5.4 Praktische uitwerking

De landbouwer die overdag een zorgvrager op zijn bedrijf opvangt kan hiervoor een subsidie ontvangen. Deze zorg kan bestaan uit:

- het aanbieden van dagbestedingen, het ter beschikking stellen van de bedrijfsinfrastructuur voor zorgvragers en de begeleiding van de zorgvragers bij de uitvoering van deze taken.
- het aanbieden van dagbestedingen en het ter beschikking stellen van de bedrijfsinfrastructuur voor zorgvragers begeleid door deskundigen uit de instelling.

De instelling die de zorgvrager plaatst op het land- of tuinbouwbedrijf staat in voor de kwaliteit van de opvang op het bedrijf en voor de opvolging.

De landbouwer staat in voor de organisatie van taken die de zorgvrager een nuttige dagbesteding bieden en houdt eveneens een oogje in het zeil bij de uitvoering van deze taken. De dagbesteding die de landbouwer aanbiedt en de wijze waarop de landbouwer daarin begeleidt, worden omschreven in het handelingsplan dat deel uitmaakt van de zorgboerderij-overeenkomst.

De meerwaarde van deze taken voor de zorgvrager zijn onder meer:

- de professionele omgeving waarin de zorgvrager zich bevindt biedt een gevoel van nuttig bezig zijn in tegenstelling tot de dagelijkse sleur in de instelling;
- de verbondenheid met de primaire productie heeft een grote herbronningskracht;
- de warmte van het landbouwersgezin waarin hij zich voelt opgenomen biedt de zorgvrager een gevoel van geborgenheid en waardering.

Berekening van de kostprijs van de maatregel

De kosten die gepaard gaan met de zorg en activering zijn veroorzaakt door de verminderde productiviteit die het organiseren van dagtaken voor de zorgvrager en indien niemand van de instelling mee op het bedrijf aanwezig is, het in het oog houden van de zorgvrager met zich mee brengen.

Rekening houdend met een referentie-inkomen van 23.000 euro en een tijdsbesteding van 1800 uren per jaar, is het tijdverlies per uur financieel gezien 12,75 euro.

Er kan worden gesteld dat de organisatie van de activiteiten, de ontvangst, de sociale interactie en het afscheid ongeveer anderhalf uur in beslag nemen en een kost van 20 euro betekent voor de landbouwer.

Wanneer de landbouwer ook instaat voor het waken over de zorgvrager en de begeleiding bij de dagbestedingen komen hier nog ongeveer twee extra uren bij. In dit geval komen we aan een kost van 45 euro.

De productiviteit van de zorgvrager wordt niet mee in rekening genomen omdat dit enerzijds geen continuïteit is (de ene dag zal dit wat meer of wat minder zijn dan de andere) en omdat dit ook sterk afhankelijk is van het type van zorgvrager.

Er wordt een subsidie van 40 euro per dag voorzien als de landbouwer zelf instaat voor de zorg van de zorgvrager.

Als de landbouwer enkel zijn bedrijfsinfrastructuur ter beschikking stelt dan bedraagt de subsidie 15 euro per dag.

Het maximaal subsidiebedrag per dag is 40 euro, ongeacht het aantal zorgvragers die dag op het bedrijf.

Indien de zorginstelling voorziet in een bezoldiging voor de landbouwer, zal deze in mindering gebracht worden bij de berekening van de subsidie.

Onkostenvergoedingen zitten niet vervat in de subsidie en worden dan ook niet in mindering gebracht van de subsidie.

2.5.5 Bevoegde autoriteit

Departement Landbouw en Visserij
Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling
Ellipsgebouw, Koning Albert II-laan 35 bus 40, 1030 Brussel

Johan Verstrynge
Tel: 02/552 78 73
johan.verstrynge@lv.vlaanderen.be

2.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2007-2013
Output	Aantal begunstigden	150
	Totale investeringsvolume (€)	600.000

2.5.7 Financiering

Deze maatregel werd in dezelfde vorm uitgevoerd in het programma voor plattelandsontwikkeling 2000-2006 onder artikel 33 van de Verordening (EC) nr. 1257/99.

Voor deze contracten is nog 400.000 euro overheidssteun nodig.

Artikel 3 (2) van Verordening (EG) nr. 1320/2006 van de Commissie van 5 september 2006 houdende bepalingen voor de overgang naar de in Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad bedoelde steun voor plattelandsontwikkeling, is van toepassing.

B. Gebiedsgerichte werking

Inleiding

De versnippering van het Vlaamse platteland vraagt een gebiedsgericht beleidskader, om zo via maatwerk in te spelen op specifieke lokale kansen en noden. Tijdens de vorige programmaperiode (2000-2006) werd de coördinerende rol van het provinciale bestuursniveau voor de uitvoering van het gebiedsgerichte plattelandsbeleid ingevuld. Hiertoe hebben de provincies provinciale plattelandsbeleidsplannen opgemaakt. De provinciale plannen zijn voor de projectaanvragen en –beoordeling een belangrijk referentiekader omdat in elke provincie andere prioriteiten werden vastgelegd.

De afdeling Platteland van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) treedt op als beheersdienst voor de gebiedsgerichte werking van As 3 en As 4.

Voor de beoordeling en selectie van projecten zullen kwalitatieve criteria worden uitgewerkt.

Vervolgen van de ingeslagen weg

De keuze voor een gebiedsgericht plattelandsbeleid bleek de juiste keuze. Initiatieven uit verschillende streken in Vlaanderen konden dankzij dit beleid groeien en dankzij deze initiatieven kwam er in verschillende plattelandsgebieden een dynamiek op gang. De coördinerende rol van de provincies zorgde, over de grenzen van de sectoren heen, voor de gepaste sturing.

De provinciebesturen zullen in een partnerschap met de Vlaamse minister voor Plattelandsbeleid en de afdeling Platteland (VLM) als bevoegde beheersdienst, de lokale besturen en andere actoren verder werken aan dit gebiedsgerichte plattelandsbeleid. Een structurele verankering van deze samenwerking wordt door middel van provinciale managementcomités (PMC's) gerealiseerd. Er wordt één provinciaal managementcomité per provincie voorzien. Een samenwerkingsovereenkomst tussen Gewest en provincie dient de functieomschrijving en samenstelling van dit PMC te bepalen. Naast het PMC dat een bestuurlijke samenstelling kent (o.m. vertegenwoordigers van lokale en Vlaamse overheid mbt landbouw, toerisme,...), wordt ook een technische, ambtelijke werkgroep samengesteld, die het PMC adviseert. In die werkgroep wordt ook het maatschappelijk middenveld opgenomen. In de overeenkomst worden ook de financiële engagementen van de partners vastgelegd.

Teneinde een gedegen gebiedsgericht beleid te realiseren, wordt geopteerd voor twee mogelijke sporen: via projectoproepen voor het buitengebied én via de Leader-methodiek. Beide sporen komen evenwaardig aan bod.

a. Gebiedsgericht beleid via projectoproepen voor het buitengebied (As 3)

Dankzij de opgebouwde ervaring binnen de vorige programmaperiode, de opmaak en uitvoering van provinciale plattelandsbeleidsplannen is er binnen elke provincie voldoende knowhow in huis om plattelandsontwikkeling te stimuleren en te begeleiden in samspraak met alle actoren.

De dagelijkse opvolging van deze projectwerking gebeurt door de bestaande provinciale plattelandsloketten. De besluitvorming inzake provinciale plattelandsprojecten wordt op provincieniveau bij het PMC gelegd. De PMC's lanceren projectoproepen en kunnen projecten toewijzen. Deze projectoproepen worden uitgevoerd buiten de af te bakenen Leader-gebieden en in het buitengebied (tenzij ze ten dienste staan van het hele buitengebied van de provincie).

Het buitengebied (de plattelandsgebieden) in Vlaanderen omvat het Vlaamse grondgebied met uitzondering van de grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent en de regionaalstedelijke gebieden Aalst, Brugge, Hasselt-Genk, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout. De grote open ruimtegehelen van deze stedelijke gebieden worden wel toegevoegd aan het buitengebied, dit omwille van de belangrijke stad-land relaties die kenmerkend zijn voor sterk verstedelijkte regio's in Noordwest Europa.

De afstemming in Vlaanderen tussen het werkingsveld van het ELFPO en het EFRO gebeurt op doelstellingsniveau en maatregelniveau en niet op basis van de gebiedsomschrijving. De demarcatie is met andere woorden niet geografisch, maar op basis van inhoudelijke criteria gebeurd: enkel acties die via het ELFPO niet subsidieerbaar zijn, kunnen voor steun van het EFRO in aanmerking komen. Een geografische afbakening van grote plattelandsgebieden en economische regio's zoals in een aantal andere, grote lidstaten is in Vlaanderen door het dicht bevolkte karakter niet aangewezen. Beide programma's zijn inhoudelijk complementair opgesteld en moeten op die manier met elkaar in verband worden gebracht. Het plaatsen van vertegenwoordigers in de Toezichtcomités is hierbij een extra controle-instrument.

De formulering van de oproep moet passen binnen de provinciale plattelandsbeleidsplannen en de gebiedsgerichte maatregelen van As 3. Het PMC kan op die manier een duidelijke gebiedsgerichte invulling geven aan As 3 van het PDPO.

Na de oproep, staat het PMC in voor de selectie en de inhoudelijke goedkeuring van de projecten. Vanuit de provincie wordt de bijhorende cofinanciering aangevraagd bij de betrokken instanties: Bestendige Deputatie voor de toekenning van de provinciale steun en bevoegde Vlaamse minister (via VLM) voor de goedkeuring van de Vlaamse en Europese cofinanciering.

Inzake financiering wordt voor deze projecten steeds volgende werkwijze gehanteerd. Op de totale projectkost wordt maximaal 65% overheidssteun toegekend. Deze overheidssteun is samengesteld uit 30% vanwege de Europese Unie en 70% vanwege het Vlaamse Gewest en/of provincie. Deze overheidssteun wordt via het Vlaams Betaalorgaan aan de begunstigde betaald. De promotor staat zelf in voor het resterende bedrag van de projectkosten (minimaal 35%) via eigen financiering en/of provincie en/of gemeente.

De afdeling Platteland is als beheersdienst zowel verantwoordelijk voor de voorbereiding van de goedkeuring door de Vlaamse minister van de cofinancieringsaanvragen die via de provincies worden voorgelegd, als voor het behandelen van de betalingsdossiers, de controles en de andere in het kader van het protocol met het Vlaams Betaalorgaan opgenomen taken.

In overleg met de provincies werden 5 maatregelen uitgewerkt. Dit zijn:

- Bevordering van toeristische activiteiten;
- Basisvoorzieningen voor plattelandseconomie en –bevolking;
- Dorpskernvernieuwing;
- Instandhouding en opwaardering van landelijk erfgoed;
- Intermediaire dienstverlening (met inbegrip van economische acties).

De maatregelen worden verder beschreven.

b. Gebiedsgericht beleid via de Leader-methodiek (As 4)

De Europese verordening inzake steun voor plattelandontwikkeling stelt de Leader-methodiek te integreren binnen het PDPO, via As 4. Gevolg gevend aan de Vlaamse strategie voor plattelandontwikkeling, wordt As 4 alleen toegepast binnen de doelstellingen van As 3.

Leader heeft als doelstelling plattelandsactoren te helpen het potentieel van hun plaatselijke regio op langere termijn te ontwikkelen. Dit gebeurt via plaatselijke groepen (PG's). Naast het opstellen van de lokale ontwikkelingsstrategie staan zij ook in voor de uitvoering ervan. Dit houdt in dat zij onder meer verantwoordelijk zijn voor de selectie van projecten, de begeleiding van de promotoren, de financiële en inhoudelijke opvolging van de uitvoering van de lokale ontwikkelingsstrategie en voorlichting en publiciteit. Tevens dienen de PG's mee te werken aan "samenwerking" en "netwerkvorming".

Binnen het Vlaamse Gewest wordt de oproep tot indiening van lokale ontwikkelingsstrategieën provinciaal georganiseerd. Naast de voorwaarden bepaald op EU en Vlaams niveau, kunnen bijkomend specifieke provinciale accenten worden gelegd.

Het PMC maakt een voorstel van selectie van de PG's die een werking in de provincie zullen hebben. Middels de selectie van een PG wordt de lokale ontwikkelingsstrategie van de PG goedgekeurd, wordt een budget toegekend waarin zowel een Europese, Vlaamse als een provinciale cofinanciering begrepen zijn, en wordt de gebiedsafbakening vastgelegd. De gebiedsafbakening moet voldoen aan de in het Vlaamse programma opgelegde criteria. Binnen het Vlaams Gewest worden maximaal 10 Leader-gebieden voorzien.

De door de PMC's voorgestelde lokale ontwikkelingsstrategieën worden aan de Bestendige Deputatie van de betrokken provincie voorgelegd voor toekenning van de provinciale steun en aan de afdeling Platteland voor goedkeuring van de Vlaamse en de Europese cofinanciering door de Vlaamse minister bevoegd voor plattelandsbeleid.

De lokale ontwikkelingsstrategieën zijn in hoge mate bepalend voor het te voeren beleid en de concrete initiatieven. Inhoudelijk moeten de acties in overeenstemming zijn met de doelstellingen van As 3. De PG's zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van hun lokale ontwikkelingsstrategie: o.a. de selectie en de goedkeuring van acties en bijhorende steun in hun gebied, de opvolging van projecten, het uitvoeren van controles, het behandelen van de betalingsdossiers, de vraag tot betaling van de cofinanciering aan de provincie en het Vlaams Gewest (via afdeling Platteland, VLM), Deze overheidssteun wordt via het Vlaams Betaalorgaan aan de begunstigde betaald.

3 Bevordering van toeristische activiteiten

3.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 a) iii) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

3.2 Maatregelcode: 313

3.3 Concrete actie

- optimalisatie van de kwaliteit van de recreatieve infrastructuur;
- uitbouw van onthaalknooppunten;
- streekeducatieve begeleiding van de bezoeker en educatieve infrastructuur;
- ontwikkeling en/of marketing van toeristische diensten die betrekking hebben op plattelandstoerisme

3.4 Link met de strategie voor een Vlaams programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstelling 15 van de Vlaamse strategie voor plattelandsontwikkeling.

3.5 Beschrijving maatregel

3.5.1 Probleemstelling en rationale

De betekenis van het platteland als consumptieve ruimte neemt toe. Bewoners en bezoekers komen er de kwaliteiten en mogelijkheden consumeren in het kader van een stijgende algemene basisbehoefte. Sinds een aantal jaren beschikken de mensen immers over meer vrije tijd door de wijziging in werkplanning, de verkorting van de werktijden en kortere loopbanen. Dit zorgt samen met een toegenomen mobiliteit, de zorg voor gezondheid en een zoektocht naar onthaasting en het authentieke voor een toenemende recreatieve vraag. Een aantal demografische ontwikkelingen zoals de groei van het aandeel actieve senioren, het toenemend aandeel éénpersoonsgezinnen en een groter aandeel jonge koppels zonder kinderen versterken deze toenemende recreatieve vraag.

Vlaanderen kent over het algemeen al een sterk uitgebouwd recreatief netwerk dat evenwel op vele plaatsen kwaliteit mist. Ook worden heel wat routes op bepaalde plekken onderbroken of kunnen alternatieve routes een meerwaarde bieden, of ontbreekt de relatie met de stedelijke gebieden. Een sanering van bestaande recreatieve netwerken dient zich aan om de aantrekkelijkheid ervan te verhogen. In heel wat gebieden is de infrastructuur verouderd en worden routes nog nauwelijks benut, omwille van niet meer interessant. Nieuwe initiatieven in bepaalde gebieden zijn noodzakelijk om de recreatieve en toeristische meerwaarde van het gebied duurzaam te benutten. De bezoeker heeft op vele plaatsen al lang het 'mentale en emotionele' contact verloren met het gebied. Hij kent nog nauwelijks de betekenis van het gebied.

3.5.2 Doelstelling en kwantificering

De maatregel beoogt de optimalisatie van het toeristisch en recreatief potentieel van het Vlaamse platteland als uitloopgebied voor de stadsbewoners en als leefgebied van de plattelandsbewoner. Door toerisme en recreatie in bepaalde, vooral minder grote toeristische trekpleisters, opnieuw aantrekkelijk te maken, ontstaat niet alleen een identiteitsgevoel, maar kan ook de lokale economie en de betekenis in het algemeen van een gebied in waarde stijgen.

Het platteland heeft nood aan een degelijk gestructureerd recreatief en toeristisch aanbod, aanvullend op de grote toeristische troeven van Vlaanderen (Kust en kunststeden). Met de maatregelen wordt gestreefd naar een optimalisatie van het recreatieve aanbod dat identiteitsversterkend moet werken en kansen voor de lokale economie biedt. Dit moet bijdragen tot de realisatie van een aantal nieuwe op de kaart te zetten toeristische troeven voor Vlaanderen.

3.5.3 Definiëring van begunstigden

De begunstigden zijn de lokale besturen of van de lokale besturen en provincies afhankelijke toeristische en recreatieve verenigingen, publiekrechtelijke rechtspersonen en in het bijzonder de publiekrechtelijke rechtspersonen belast met de uitvoering van landinrichtings-, ruilverkavelings-, en natuurinrichtingsplannen en middenveldorganisaties.

3.5.4 Praktische uitwerking

Ter uitvoering van deze maatregel wordt gewerkt via oproepen tot indiening van projecten. Om in aanmerking te komen zullen de projecten beoordeeld worden op basis van kwalitatieve selectiecriteria. Ook dienen de projecten te kaderen binnen de provinciale plattelandsbeleidsplannen.

Om de recreatieve dynamiek goed te laten functioneren, is er nood aan instappunten, knooppunten en onthaalinfrastructuur. Recreatie kan ook een positieve impuls betekenen voor rurale economie.

▪ *De optimalisatie van de kwaliteit van de recreatieve infrastructuur*

De optimalisatie van de recreatieve infrastructuur dient gebiedsgericht te worden aangepakt. Hiervoor is een toeristisch-recreatieve visie over het gebied noodzakelijk. De maatregel houdt de opmaak van de optimalisatieplannen voor de recreatieve infrastructuur in als onderdeel van de toeristisch-recreatieve visie. Ook de uitvoeringswerken worden betoelaagd, (missing links, aanpassingswerken, bewegwijzering, veilige oversteekplaatsen, verbetering toegankelijkheid,...). Routes m.n. wandelroutes, fietsroutes en ruiterroutes worden ingepast in landbouwgebieden, privé-eigendommen, wegen, bebouwingen en industriegebieden.

Ook wordt gewerkt rond netwerken van wegen, bv fietsnetwerken, voetwegennetwerken, tragewegennet,....:

Uitbouw van kwaliteitsvolle recreatieve fietsnetwerken

De verdere uitbouw van fietsnetwerken is prioritair in alle gebieden. Hierbij moet niet alleen aandacht besteed worden aan de verbindingen zelf, maar evenzeer aan het verhogen van de verkeersveiligheid, een verantwoorde vormgeving en inpassing van functionele elementen (haltes, bewegwijzering ...), het verhogen van de beeld- en landschapskwaliteit langs het traject, . . .

Herwaardering van voetwegennetwerken

Samen met gemeenten en provincies moeten binnen een bovenlokale planning doorgedreven inspanningen gebeuren om netwerken van bestaande (o.m. uit atlas van de buurtwegen) en/of

nieuwe wandelwegen te realiseren in het kader van een recreatief beleid voor wandelaars. Ook hier moet veel aandacht gaan naar het verhogen van de veiligheid, het herstellen van de belevings- en beeldkwaliteit langs het traject (holle wegen...), . . .

Aandacht voor ruiterspaden

Paardrijden zit in de lift en is bij uitstek een vrijetijdsbesteding gericht op het platteland. De vraag naar aangepaste paden en verbinding met maneges en andere (rust)plaatsen stijgt. Verbindingen maken het mogelijk langere trajecten en meerdaagse tochten te plannen.

Aandacht voor aangepaste ruiterspaden zorgt ervoor dat paard en ruiter op een aangename en veilige manier op weg kunnen. Tevens kunnen landbouwers in het kader van verbreding van hun activiteiten met hoevertoerisme hierop inspelen en niet alleen logies, maar ook stalling en andere faciliteiten voor de paarden voorzien.

Er wordt vanuit gegaan dat de routes veilig, overzichtelijk en landschappelijk interessant zijn. De optimalisatie van bestaande infrastructuur slaat eveneens op de inrichting van plekken voor natuurbeleving, en het toegankelijk maken van natuurgebieden.

▪ ***Uitbouw van onthaalknooppunten:***

Onthaalknooppunten zijn plaatsen waar recreanten op een professionele manier kunnen worden opgevangen en vertrekken en de nodige informatie verkrijgen. Er is nood aan een goede hiërarchie bij de realisatie van recreatieve onthaalpunten.

Van groot belang hierbij is de koppeling van het recreatief netwerk en de knooppunten aan bestaande verblijfsaccommodaties.

Dergelijke initiatieven zijn belangrijk in een subregionale context. Zowel ontwerp als investeringswerken (met inbegrip van de omgevingswerken) met betrekking tot deze onthaalknooppunten kunnen betoelaagd worden.

▪ ***Streekeducatieve begeleiding van bezoekers en educatieve infrastructuur:***

Hieronder vallen onder meer het ontwikkelen van initiatieven die de bezoeker/recreant op een eenvoudige en snelle manier de nodige informatie over de plattelandsomgeving verstrekken, het aanbrenge van informatieborden bij kleinschalige historische infrastructuur, introductie rond zowel landschap, agrarische samenleving, cultuurhistorisch erfgoed als rond streekthema's als oorlog en versterkingen, vlas, ... De bezoekers leren hierbij landschappen lezen, relictten begrijpen, verhalen duiden, ... Kleinere cultuurhistorische relictten (kapellen, kruisen, bunkers, wallen ...) maar ook realisaties met gedurfde vormgeving kunnen door de bezoeker gebruikt worden als opstap in of uitkijk op een bepaald streekthema. Tegelijkertijd moet de recreant zich bewust zijn van de kwetsbaarheid van de omgeving, de agrarische activiteiten (info over oogst, ...), ...

De omgevingskwaliteit en de identiteit maken wezenlijk deel uit van de attractiviteit van een plattelandsgebied: cultureel aanbod: musea, demonstratiedagen, kinderboerderijen, landbouwleerpaden, natuurleerpaden, oorlogsthema's, grensthema's.

Zowel kleinschalige infrastructuurwerken als het educatieve materiaal komen voor medefinanciering in aanmerking.

▪ ***Ontwikkeling en/of marketing van toeristische diensten die betrekking hebben op plattelandstoerisme***

Er is een toenemende vraag naar mogelijkheden voor plattelandstoerisme en recreatie. Het platteland heeft veel troeven die een goed kader vormen voor deze dynamiek: haar landschappen en ruimtes, haar cultuurhistorisch erfgoed, haar agrarische geschiedenis.

Deze mogelijkheden moeten beter bekend gemaakt worden bij de potentiële 'toerist/recreant'. Om dit optimaal in te vullen kunnen projecten betoelaagd worden die de ontwikkeling of marketing van toeristische diensten beogen.

▪ ***Subsidiabele kosten kunnen zijn:***

De opmaak van de optimalisatieplannen voor de recreatieve infrastructuur als onderdeel van de toeristisch-recreatieve visie. Ook de uitvoeringswerken worden betoelaagd, (missing links, aanpassingswerken, bewegwijzering, veilige oversteekplaatsen, verbetering toegankelijkheid,...), enz...

Bij de uitbouw van onthaalknooppunten kunnen zowel ontwerp als investeringswerken (met inbegrip van de omgevingswerken) betoelaagd worden.

Voor streekeducatieve begeleiding van bezoekers en educatieve infrastructuur kunnen zowel kleinschalige infrastructuurwerken als het educatieve materiaal in aanmerking komen voor medefinanciering.

Projecten kunnen betoelaagd worden die de ontwikkeling of marketing van toeristische diensten beogen.

Landinrichting, natuurinrichting en ruilverkaveling zijn specifieke volgens Vlaamse wetgeving geregelde inrichtingsinstrumenten voor een geïntegreerde inrichting van delen van het buitengebied, zowel natuurgebieden, landbouwgebieden als verwevingsgebieden. Bij de uitvoering van geïntegreerde projecten in het kader van bepaalde maatregelen van As 3 kunnen zij als instrument worden ingezet. Zo kunnen deze instrumenten in deze context ook ingezet worden om de kwaliteit van de recreatieve infrastructuur te verhogen en te optimaliseren als onderdeel van een geïntegreerde inrichting van het buitengebied.

Landinrichting

Landinrichting heeft tot doel de coördinatie van de inrichting en de projectmatige, integrale inrichting van de niet-stedelijke gebieden te regelen (buitengebied, platteland, landelijk gebied, open ruimte). Landinrichting wordt daarmee beschouwd als een strategisch onderdeel van het Vlaamse ruimtelijke ordeningsbeleid.

De landinrichting wordt uitgevoerd op basis van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, inzonderheid het hoofdstuk II – De landinrichting, gewijzigd bij de decreten van 22 november 1995, 8 december 2000 en 19 juli 2002. Inrichtingsplannen worden opgemaakt op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken. De landinrichtingswerken die voor Europese cofinanciering in aanmerking komen, zijn de werken die worden uitgevoerd door de Vlaamse Landmaatschappij of door een lokaal bestuur (gemeente of provincie), en die gericht zijn op de onder 3.5.4 beschreven maatregelen en acties.

Ruilverkaveling

Ruilverkaveling is een instrument voor de structurele inrichting van gebieden met een hoofdzakelijk agrarische bestemming. Aan de basis liggen landbouweconomische doelstellingen. Er wordt gemikt op een structurele verbetering van de externe productiefactoren van de land- en tuinbouw.

De toenemende maatschappelijke betrokkenheid bij het instrument ruilverkaveling stelt als belangrijke voorwaarde dat er rekening moet worden gehouden met alle functies van het gebied waar ruilverkaveling plaatsgrijpt. Dat betekent dat naast de ontwikkeling van een duurzame landbouw ook gestreefd wordt naar een duurzame kwaliteit van natuur, milieu en landschap, de zorg voor het cultuurhistorisch en het archeologisch erfgoed en de recreatieve ontsluiting van de gebieden. Het nut van de ruilverkaveling voor de totale plattelandsgemeenschap staat daarbij centraal.

Ruilverkavelingen worden uitgevoerd door ruilverkavelingscomités, op basis van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet, aangevuld door de wet van 11 augustus 1978 houdende bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002.

De ruilverkavelingswerken die voor cofinanciering in aanmerking komen, zijn deze die gericht zijn op de onder 3.5.4 beschreven maatregelen en acties.

Natuurinrichting

Met natuurinrichtingsprojecten worden maatregelen en inrichtingswerkzaamheden beoogd die in hoofdzaak gericht zijn op een optimale inrichting van een gebied met het oog op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van natuur en natuurlijk milieu. Er wordt daarbij ook rekening gehouden met de andere functies van het gebied waar natuurinrichting plaatsgrijpt, zoals recreatieve ontsluiting van de gebieden.

De natuurinrichtingswerken die voor cofinanciering in aanmerking komen, zijn deze die gericht zijn op de onder 3.5.4 beschreven maatregelen en acties.

3.5.5 Bevoegde autoriteit

Algemeen

Vlaamse Landmaatschappij
Afdeling Platteland
Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Paul Van der Sluys
Tel: 02/543 73 33
paul.vandersluys@vlm.be

Landinrichting- ruilverkaveling

Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen
Chrysalisgebouw, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

Marnix De Vrieze
Tel: 02/553 21 87
marnix.devrieze@lne.vlaanderen.be

Natuurinrichting

Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Agentschap Natuur en Bos

Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel

Marleen Evenepoel

Tel: 02/553 03 93

marleen.evenepoel@lne.vlaanderen.be

3.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2007-2013
Output	Aantal gesteunde nieuwe toeristische acties	182
	Totale investeringsvolume (€)	8.190.000

3.6 *Lopende acties van vóór 01/01/2007*

3.6.1 Inhoudelijk

Deze maatregel werd in dezelfde vorm uitgevoerd in het programma voor plattelandsontwikkeling 2000-2006 onder artikel 33 van de Verordening (EC) nr. 1257/99.

Artikel 3 (2) van Verordening (EG) nr. 1320/2006 van de Commissie van 5 september 2006 houdende bepalingen voor de overgang naar de in Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad bedoelde steun voor plattelandsontwikkeling, is van toepassing.

3.6.2 Financiering

Voor deze contracten is nog 2.470.000 euro overheidssteun nodig.

In afwijking op de onder "As 3 – B Gebiedsgerichte werking" beschreven werkwijze voor financiering, wordt voor de lasten uit het verleden van landinrichtings-, ruilverkavelings- en natuurinrichtingsprojecten een overheidssteun van 80% of 100% van de totale projectkost betaald, in continuïteit met het eerste Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling.

4 Basisvoorzieningen voor de economie en plattelandsbevolking

4.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 b) i) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

4.2 Maatregelcode: 321

4.3 Concrete actie

Basisvoorzieningen voor de economie en plattelandsbevolking:

1. kwetsbare doelgroepen:

- **jeugd:** investeren in voorzieningen voor spel en opvang;
- **senioren:** het opzetten van ouderenvoorzieningen, integratie van zorgvoorzieningen, opzetten van pilootprojecten naar woonzorgregio's, opzetten van vrijwilligersorganisaties ten behoeve van ouderen;
- **kansarmen:** opzetten van sociale tewerkstellingsinitiatieven voor plattelandstaken, uitwerken van specifieke instrumenten om armen op het platteland op te sporen, te bereiken en te begeleiden; daarbij ook extra aandacht voor specifieke doelgroep: landbouwers in moeilijkheden; agrarische armoede;
- **personen met een handicap:** opzetten van acties inzake toegankelijkheid.

2. basisdiensten op regionaal niveau

- **wonen:** het opzetten van de dienstverlening naar de woonsituatie op het platteland, zowel naar woningkwaliteit, woningvoorraad, leegstand, sociale woonvormen als, specifiek voor ouderen, de integratie van zorgvoorzieningen;
- **servicecentra en integratie van basisvoorzieningen**

4.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstelling 15 van de Vlaamse strategie voor plattelandsontwikkeling.

4.5 Beschrijving maatregel

4.5.1 Probleemstelling en rationale

Het platteland in Vlaanderen is in vergelijking met het platteland van heel wat andere lidstaten minder achtergesteld ten opzichte van de Vlaamse steden. De sociale uitsluitingsproblemen in plattelandsgebieden zijn dan ook niet fundamenteel verschillend van deze binnen een stedelijke context. Ontwikkelingen die algemeen onwelzijn of sociale uitsluiting creëren, zijn ook in een plattelandscontext aan de orde.

Het verschil is echter de specifieke context, die gekenmerkt wordt door een afwezigheid van concentratie, een (vaak) beperkte bestuurskracht, het sociaal functioneren van gemeenschappen, ...

Het platteland wordt gekenmerkt door een geringe en meer fijnmazige concentratie van achtergestelde huishoudens, waardoor de buurtgerichte aanpak van de grootsteden slechts beperkt toepasbaar is en een kleinschalige aanpak meer aangewezen is.

Er zijn heel wat factoren die de sociale uitsluiting in een plattelandscontext in de hand werken. Uiteraard maken niet alle plattelandsgebieden dezelfde ontwikkeling door. Een gebiedsgerichte aanpak is dan ook aan de orde. De problemen stellen zich voornamelijk ten aanzien van een aantal specifieke doelgroepen die door het verdwijnen van basisvoorzieningen vaak in de problemen komen:

- oudere bevolkingsgroepen: met een hogere zorgbehoefte (gezondheidszorgen, beperkte woningkwaliteit, onderhoud woningen, bereikbaarheid voorzieningen) en een verhoogd armoederisico;
- jongeren: gebrek aan voorzieningen voor kind en jeugd;
- kansarme gezinnen: sociaal isolement, bereikbaarheid voorzieningen, ...
- agrarische armoede: de landbouwsector verkeert in moeilijkheden. Wie niet kan meestappen in schaalvergroting en weinig opties heeft om ook verbrede taken op te nemen krijgt het moeilijk;
- personen met een handicap: aangepaste voorzieningen t.b.v. toegankelijkheid.

4.5.2 Doelstelling en kwantificering

De maatregel beoogt in de eerste plaats te voorzien in aan de specifieke context van de plattelandsgebieden, aangepaste voorzieningen voor basiszorg ten aanzien van de kwetsbare groepen zoals jongeren, ouderen, personen met een handicap en kansarme gezinnen. In tegenstelling tot het voorziene vangnet dat in stedelijke gebieden aanwezig is, zijn deze groepen minder zichtbaar en is een aangepaste basiszorg wenselijk. Het is dan ook van belang hiervoor specifieke acties op te zetten. Via specifieke tewerkstellingsprogramma's kunnen bovendien aan het platteland eigen opdrachten gerealiseerd worden.

Met de doelstelling wordt beoogd om zowel de omvang van de problematiek in kaart te brengen als de dienstverlening naar de kwetsbare groepen op een gelijkaardig niveau te brengen als vergelijkbare groepen in de steden via de aangepaste vormen van steunverlening inzake basiszorg. Het aantal personen dat als kwetsbaar wordt beschouwd, is kleiner dan in de stad, de vereiste inspanningen zijn evenwel even groot omdat de aangepaste voorzieningen moeilijker te realiseren zijn, de kost per persoon ligt meestal hoger (hogere arbeidsintensiteit en dus kostprijs per individu).

4.5.3 Definiëring van begunstigden

De begunstigden van de maatregel zijn de lokale besturen, publiekrechtelijke rechtspersonen, middenveldorganisaties en in het bijzonder ook organisaties uit de sociaal-economische sector (tewerkstelling, sociale diensten).

4.5.4 Praktische uitwerking

Ter uitvoering van deze maatregel wordt gewerkt via oproepen tot indiening van projecten. Om in aanmerking te komen zullen de projecten beoordeeld worden op basis van kwalitatieve selectiecriteria. Ook dienen de projecten te kaderen binnen de provinciale plattelandsbeleidsplannen.

Projecten die rechtstreekse steun aan individuele personen verlenen, worden niet betoelaagd.

1. kwetsbare doelgroepen:

jeugd:

In de kleine plattelandskernen worden projecten opgezet voor de verschillende jeugdcategorieën. Hiertoe zullen voor wat betreft de jongere groepen de organisatie van de begeleiding en de noodzakelijke infrastructuur opgezet worden voor de opvang van jonge kinderen (zowel naschools als tijdens de vakantieperiodes). Voor jongeren is ruimte nodig: ontmoetingsplekken, speelruimtes, aandacht voor noden jongerencultuur; o.a. skatepistes, ...

Enkel voor het opzetten van deze aangepaste voorzieningen voor basiszorg wordt steun gegeven. Er kan ook steun gegeven worden voor de noodzakelijke infrastructuur en structuren (bijvoorbeeld regionale jeugddiensten).

senioren:

Voor de oudere groepen zullen aangepaste seniorenvoorzieningen worden uitgebouwd. Zowel lokale besturen als sociaal-culturele organisaties kunnen hiervoor projectvoorstellen indienen, op basis van lokale ontwikkelingsstrategieën (Leader) of via de gebiedsgerichte aanpak vanuit de provincies.

Enkel indien de noodzaak in het buitengebied aangetoond wordt, komen deze projectvoorstellen in aanmerking. Deze moeten zich richten naar een gebied en zijn niet beperkt tot 1 dorp, maar behoeven een globalere aanpak. De noden dienen hierbij in kaart te worden gebracht op basis van een jongeren- en seniorenprofiel van de regio, waardoor de meest efficiënte vormen van dienstverlening kunnen worden opgezet.

kansarmen:

De voorziene steun kan ook aangewend worden voor het opzetten van pilootprojecten rond woonzorgregio's, ... het in kaart brengen van verdoken (*agrarische*) armoede en het uitwerken van acties daaromtrent. Maatregelen om de kwaliteitsachterstand van de woningvoorraad in delen van het buitengebied weg te werken, dienen te worden gecreëerd en maatregelen die de toegankelijkheid van de woningmarkt voor de kwetsbare plattelandsbewoners verbeteren, kunnen betaald worden.

Het opzetten van tewerkstellingsinitiatieven door Plaatselijke Groepen en sociale organisaties in functie van specifieke plattelandstaken in relatie tot een gebiedsgerichte aanpak zoals omgevingswerken in voor het gebied belangrijke waarden en ten gunste van de economie kunnen eveneens betaald worden.

personen met een handicap:

Toegankelijkheid is een belangrijk aspect voor personen met een handicap, zowel voor wat betreft de recreatieve als toeristische infrastructuur als voor gebouwen en andere plaatsen met een publiek karakter. Specifiek voor deze doelgroep dient zich een inhaalbeweging aan.

2. basisdiensten op regionaal niveau:**wonen:**

De ondersteuning van de dienstverlening naar de woonsituatie is bedoeld voor het buitengebied, het opzetten van een gebiedsgerichte organisatie van de dienstverlening is evenwel vereist. De voorziene steun is voor het opstarten van projecten omtrent de begeleiding van ouderen in functie van de woningaanpassingen, niet voor het uitvoeren van de werken.

servicecentra en integratie van basisvoorzieningen:

Plattelandsdorpen komen in aanmerking voor steun voor medefinanciering van servicecentra. Deze zijn bedoeld als 'digitale' dorpsloketten, te voorzien in het dorp (bij voorkeur in dorpshuizen of

gemeenschapshuizen) als ontmoetingsplek tussen burgers, overheid, diensten en de private markt. De lokale overheden dienen hiertoe na een oproep door de provincies een projectvoorstel in. Een gebiedsgerichte aanpak vanuit de provincies is hiervoor wenselijk en is beperkt tot die delen van het buitengebied die ervoor in aanmerking komen. In de regel zijn dit de dorpen van kleine gemeenten.

Ook acties voor het opstarten van de verbeterde integratie van basisvoorzieningen op het regionale niveau dienen te worden ondersteund, zoals het opzetten van de organisatie van boodschappendiensten voor vervoersafhankelijken, integratie van diensten bij buurtwinkels, ...

Ten behoeve van het gebruik en de verspreiding van ICT, kunnen bijvoorbeeld digitale dorpsloketten en internettoegang in dorshuizen of gemeenschapshuizen worden voorzien.

Ten behoeve van de sociale cohesie kunnen Plaatselijke Groepen en andere samenwerkingsverbanden projecten indienen voor de voorbereiding van het opzetten van de organisatie van een cultuuraanbod dat uitgaat van de identiteit van het gebied. In Vlaanderen dient een aangepast cultuuraanbod als een basisvoorziening.

Subsidiabele kosten kunnen zijn:

Voor het opzetten van projecten voor de jeugd als voor de noodzakelijke infrastructuur en structuren is steun mogelijk (bij het opzetten van regionale jeugddienstwerking, voorziening voor kinderopvang, investeringen voor lokale speelfaciliteiten).

Indien de noodzaak in het buitengebied aangetoond wordt voor de senioren, komen deze projectvoorstellen in aanmerking. Deze moeten zich richten naar een gebied en zijn niet beperkt tot 1 dorp, maar behoeven een globalere aanpak. De noden dienen hierbij in kaart te worden gebracht op basis van een jongeren- en seniorenprofiel van de regio, waardoor de meest efficiënte vormen van dienstverlening kunnen worden opgezet.

De voorziene steun kan ook aangewend worden voor het opzetten van pilootprojecten voor kansarmen rond woonzorgregio's, ... het in kaart brengen van verdoken (*agrarische*) armoede en het uitwerken van acties daaromtrent. Maatregelen om de kwaliteitsachterstand van de woningvoorraad in sommige delen van het buitengebied weg te werken, dienen te worden gecreëerd en maatregelen die de toegankelijkheid van de woningmarkt voor de kwetsbare plattelandsbewoners verbeteren, kunnen betoelaagd worden.

Het opzetten van tewerkstellingsinitiatieven door Plaatselijke Groepen en sociale organisaties in functie van specifieke plattelandstaken in relatie tot een gebiedsgerichte aanpak zoals omgevingswerken in voor het gebied belangrijke waarden en ten gunste van de economie kunnen eveneens betoelaagd worden.

De ondersteuning van de dienstverlening naar de woonsituatie is bedoeld voor het buitengebied, het opzetten van een gebiedsgerichte organisatie van de dienstverlening is evenwel vereist. De voorziene steun is gericht op het opzetten van de organisatie van de begeleiding van ouderen in functie van de woningaanpassingen, niet voor het uitvoeren van werken, noch voor het blijven ondersteunen van de organisatie éénmaal ze opgestart is.

Ook acties voor de verbeterde integratie van basisvoorzieningen op het regionale niveau dienen te worden ondersteund, zoals het opzetten en organiseren van boodschappendiensten voor vervoersafhankelijken, integratie van diensten bij buurtwinkels, ...

Steun aan individuele personen is niet subsidiabel. De organisatie subsidiëren die bepaalde dienstverlening voor bepaalde doelgroepen opzet kan wel.

Ter volledigheid kan hier worden gemeld dat er geen lopende acties zijn van voor 1 januari 2007.

4.5.5 Bevoegde autoriteit

Vlaamse Landmaatschappij
Afdeling Platteland
Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Paul Van der Sluys
Tel: 02/543 73 33
paul.vandersluys@vlm.be

4.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2007-2013
Output	Aantal gesteunde acties	147
	Totale investeringsvolume(€)	14.700.000

5 Ontwikkeling van de paardenhouderij als nieuwe economische drager op het platteland

5.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 b) i) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

5.2 Maatregelcode: 321-B

5.3 Concrete actie

- aanleggen van buitenpistes en oefenterreinen voor paarden bij voorkeur met mogelijkheden voor medegebruik door andere sporten en het bouwen van maneges, telkens met aandacht voor de landschappelijke integratie en de streekeigen inrichting. Ook de opmaak en uitvoering van paardenbedrijfsplannen voor buitenpistes, oefenterreinen en maneges behoort tot de mogelijkheden.
- opzetten van vernieuwende structurele samenwerkingsverbanden tussen paardenhouderijen (maneges, ...) en instellingen uit de sociale sector (instellingen met mentaal/meervoudige gehandicapten,...) met als doel het therapeutisch effect van het werken met dieren, paardrijden toe te passen in paardenhouderijen waarvan de infrastructuur waar nodig wordt aangepast;

5.4 Link met de strategie voor een Vlaams programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstellingen 12, 13 en 14 van de Vlaamse strategie voor plattelandsontwikkeling.

5.5 Beschrijving maatregel

5.5.1 Probleemstelling en rationale

Er is een toename van de paardenhouderij, veelal in de vorm van het houden van het hobbydier, maar in toenemende mate ook in professionele zin, inclusief alle daarvan afgeleide vormen van bedrijvigheid, zoals maneges, africhtstallen, gespecialiseerde dierenartsenpraktijken, dekstations, pensionbedrijven etc. Deze activiteiten zijn steeds meer op sport en recreatie gericht en steeds minder op de landbouw. Het paard is een product geworden, met een andere consument, een consument die andere eisen stelt en kwaliteit vraagt. In toenemende mate ontwikkelt de burger hobbymatige activiteiten in het landelijk gebied, waaruit soms een verloederd landschappelijk beeld voortkomt. Andere voorbeelden van minder gewaardeerde aspecten van de paardenhouderij zijn de dominante gebouwen, extra verkeer, ontbreken van landschapsinpassing van hekken/omheiningen; lawaai, stank en lichthinder; conflicten met andere recreatievormen.

Dit in tegenstelling met het feit dat de burger met zijn hobby net de kwaliteit van het landschap opzoekt en de paardenhouderij, grondgebonden, heel wat kansen biedt voor een kwaliteitsvolle landschappelijke ontwikkeling. De verdere ontwikkeling van de paardenhouderij als een nieuwe economische drager op het platteland verdient een verheldering van de positie van de paardenhouderij in het overheidsbeleid en heeft het engagement van de sector nodig.

Door de talrijke beperkingen in de landbouwsector, vooral inzake ruimte, en door het stilaan volgebouwd zijn van industrie- en ambachtelijke zones, wordt het voor veel organisatoren steeds moeilijker om nog gronden te vinden waarop zij jaarlijks, tweejaarlijks of driejaarlijks een tornooi kunnen organiseren. In sommige delen van Vlaanderen bestaan er mogelijkheden om uitsluitend in de nazomer op de graanvelden na de oogst een wedstrijd in te richten. En waar de landbouw hoofdzakelijk bestaat uit graslanden en akkers voor voedergewassen in functie van veeteelt, kan het beschikbaar stellen van dergelijke oppervlakten voor een ruitertornooi in het kader van rendabele bedrijfsvoering soms zelfs uitgesloten zijn.

De paardenhouderij biedt op het vlak van promotie en toerisme een belangrijke meerwaarde. Enerzijds is er het product zelf, met name het paard en de activiteiten die hier rechtstreeks mee verweven zijn. Deze activiteiten hebben een grote attractiewaarde en bieden op het vlak van toerisme mooie perspectieven.

Anderzijds gaat het bij toerisme in hoge mate over de beleving van een regio, over de authenticiteit van een streek en over haar identiteit. Dit geldt ook voor de inzet van het paard en alles wat hiermee verweven is als een element van streekidentiteit. Bij een grondgebonden paardenhouderij kan deze deel uitmaken van de streekeigen identiteit en er geen afbreuk aan doen.

Vlaanderen beschikt op het vlak van paardentoerisme over tal van troeven. Zo zijn er heel wat stoeterijen waar Vlaamse toppaarden worden gekweekt, er zijn ook de Belgische trekpaarden die erkend zijn als levend cultuurpatrimonium, ...

Er wordt evenwel vastgesteld dat deze troeven vandaag nog onvoldoende worden uitgespeeld.

Deze maatregel is een manier om de vastgestelde trend op een duurzame manier te begeleiden.

5.5.2 Doelstelling en kwantificering

De verdere ontwikkeling van de paardenhouderij als een nieuwe economische drager op het platteland verdient een verheldering van de positie van de paardenhouderij in het overheidsbeleid en heeft het engagement van de sector nodig.

De paardenhouderij kan en moet een volwaardige plaats krijgen in het Vlaamse landschap en dit in harmonie met de andere actoren. Daarom beoogt deze maatregel de verdere ontwikkeling van de paardenhouderij als een nieuwe economische drager op het platteland de nodige kansen en stimulansen te geven.

5.5.3 Definiëring van begunstigden

De begunstigden van de maatregel zijn de lokale besturen, publiekrechtelijke rechtspersonen, middenveldorganisaties, vzw's (verenigingen zonder winst). Ook organisaties uit de sociaal-economische sector waarbij gebruik gemaakt wordt van het paard om de levenskwaliteit van personen met een handicap te verbeteren of organisaties zonder winstoogmerk die werken met equidae (paardachtigen) als medium (hippotherapie en orthopedagogisch paardrijden), komen in aanmerking.

5.5.4 Praktische uitwerking

Ter uitvoering van deze maatregel wordt gewerkt via oproepen tot indiening van projecten. Om in aanmerking te komen zullen de projecten beoordeeld worden op basis van kwalitatieve selectiecriteria. Ook dienen de projecten te kaderen binnen de provinciale plattelandsbeleidsplannen.

- ***De aanleg van buitenpistes of oefenterreinen voor paarden; het onderzoek naar medegebruik voor andere sporten; de bouw van maneges of de opmaak en uitvoering van paardenbedrijfsplannen, telkens met aandacht voor de landschappelijke integratie en de streekeigen inrichting.***

De aanleg van oefenterreinen en buitenpistes voor paarden met een multifunctioneel karakter kan een oplossing bieden voor de toenemende vraag. Om de efficiëntie van het terrein te verhogen, is het opportuun om dergelijke terreinen ook te gebruiken voor andere recreatieve activiteiten (zoals menwedstrijden, veeprijskampen, veldloop, muziekfestivals, ...). Enkel infrastructures die voor een breed publiek toegankelijk zijn, komen in aanmerking.

De aanleg van buitenpistes, oefenterreinen en maneges moet landschappelijk geïntegreerd worden met speciale aandacht voor de streekeigen inrichting. Daarom komt de opmaak of uitvoering van paardenbedrijfsplannen ervoor ook in aanmerking voor steun. Paardenbedrijfsplannen zijn plannen (ontwerpen) die naar analogie met landschapsbedrijfsplannen voorstellen formuleren voor de verhoging van de omgevingskwaliteit. Hierbij wordt gekeken naar de omgeving rondom de gebouwen en naar de ruimere omgeving. Steun kan gegeven worden voor de voorstellen voor deze landschappelijke ingrepen alsook voor de uitvoering ervan (hekken, omheiningen, beplantingen,...) De opmaak en realisatie van paardenbedrijfsplannen zijn een belangrijke randvoorwaarde voor de verhoging van de omgevingskwaliteit van maneges en andere paardeninfrastructuur. De paardeninfrastructuur is een belangrijk nieuw economisch gegeven op het platteland en de integratie in de omgeving verhoogt het maatschappelijke draagvlak ervan.

- ***Het opzetten van vernieuwde structurele samenwerkingsverbanden tussen paardenhouderijen (maneges, ...) en instellingen uit de sociale sector (instellingen met mentaal/ meervoudige gehandicapten, ...) rond het therapeutisch effect van het werken met equidae (paardachtigen), paardrijden, inclusief promotie daarover.***

Inzake het paardrijden voor personen met een handicap, heeft een aantal maneges reeds inspanningen gedaan om de toegankelijkheid voor personen met een beperking te verbeteren en aanpassingen aan te bieden die het paardrijden ook voor hen mogelijk maakt. Het is aangetoond dat bepaalde doelgroepen (personen met een handicap, ...) gebaat zijn bij diverse therapieën met paarden. Deze worden door het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen paardenhouderijen en instellingen uit de sociale sector toegankelijk gemaakt voor alle personen op het platteland uit deze doelgroep en aanvullend ook voor stadsbewoners.

Het is de bedoeling om een goede geografische spreiding van aangepaste maneges te voorzien die de mogelijkheid bieden tot paardrijden voor personen met een handicap en deze daarin te ondersteunen.

- ***Subsidiabele kosten kunnen zijn:***

Projecten die rechtstreekse steun aan individuele personen verlenen, worden niet betoelaagd.

De steun die kan gegeven worden, beperkt zich enkel tot activiteiten die geen handel omvatten. Projecten waarbij er dieren gekweekt worden of verhandeld worden, komen niet in aanmerking voor subsidie.

Kosten voor het aanleggen van oefenterreinen en buitenpistes zijn subsidiabel. Voor maneges en voor acties inzake landschappelijke inpassing (opmaken en uitvoeren van paardenbedrijfsplannen) kunnen zowel de uitvoeringskosten (vb ook beplanting, ...) als de ontwerpkosten in combinatie met uitvoeringskosten betoelaagd worden.

Er worden subsidies voorzien voor het ondersteunen van initiatieven die het therapeutisch effect van het werken met dieren stimuleren. Dit omvat ondermeer werken ter aanpassing van de infrastructuur en van materiaal alsook promotie. Enkel de extra kosten die voortvloeien uit het opzetten van de samenwerkingsverbanden en de promotie ervan zijn subsidiabel. Investeringskosten kunnen betoelaagd worden en in beperkte mate ook de werkingskosten, personeelskosten en communicatiekosten die nodig zijn om het samenwerkingsverband tot stand te brengen. De subsidiëring van kosten die geen investeringskosten zijn, is evenwel beperkt:

- in tijd: gedurende maximum 3 jaar, vanaf de start van het opzetten van de samenwerkingsverbanden; EN
- in omvang: de niet-investeringskost kan in het eerste jaar maximaal 30 % van de totale subsidiabele projectkosten bedragen. In het 2de jaar is dit maximum 20% en in het 3de jaar maximum 10%.

De reguliere werking van een samenwerkingsverband dat reeds operationeel is, komt niet in aanmerking.

5.5.5 Bevoegde autoriteit

Algemeen

Vlaamse Landmaatschappij
Afdeling Platteland
Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Paul Van der Sluys
Tel: 02/543 73 33
paul.vandersluys@vlm.be

5.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2010-2013
Output	Aantal gesteunde nieuwe acties	10
	Totale investeringsvolume (€)	1.410.000 euro

6 Dorpskernvernieuwing en -ontwikkeling

6.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 b) ii) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO).

6.2 Maatregelcode: 322

6.3 Concrete actie

De concrete acties hebben betrekking op **dorpskernvernieuwing en -ontwikkeling door:**

- de renovatie en inrichting van bestaand patrimonium tot dorpshuizen of gemeenschapshuizen voor dorpsbewoners;
- de heraanleg van het openbaar domein als ontmoetingsplaats voor dorpsbewoners (jong en oud) en dorpsgebruikers zoals toeristen en recreanten, toevallige passanten (dorpsontmoetingsplaatsen), met inbegrip van acties tegen verkeersonleefbare doortochten;
- de opmaak van een dorpsontwikkelingsstrategie met de aandacht voor bewonersparticipatie, streekidentiteit en kwalitatieve processen;
- ...

6.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstelling 15 van de Vlaamse strategie voor plattelandontwikkeling.

6.5 Beschrijving maatregel

6.5.1 Probleemstelling en rationale

De leefbaarheid van de kleine dorpen in het buitengebied van het sterk verstedelijkte Vlaanderen (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) is in tegenstelling tot meer achtergestelde plattelandsgebieden in een aantal Europese lidstaten niet echt een probleem van negatieve economische trends, sociale achteruitgang en ontvolking. De meeste plattelandsgebieden in Vlaanderen zijn immers vlot en snel bereikbaar, hetgeen ook betekent dat de leefbaarheid niet zozeer afhankelijk is van de lokaal aangeboden voorzieningen of werkgelegenheid, maar veeleer van de inrichting van het dorp als specifiek woon- en leefmilieu.

Het grotendeels autonome dorp van vroeger is in grote mate verdwenen.

Dorpen met een aantrekkelijk openbaar domein en diverse omgevingskwaliteiten kennen een onmiskenbare groei en verhogen het dorpsleven. Andere dorpen stagneren omwille van een negatieve uitstraling als gevolg van de onleefbaarheid. Een gebrek aan verkeersleefbaarheid of milieuhinder is hiervan soms de oorzaak, maar vooral een tekort aan een kwalitatieve ontmoetingsruimte is een belangrijke factor.

De trend om niet meer afhankelijk te zijn van de woonplek op het platteland voor de lokale voorzieningen levert problemen op voor vervoersafhankelijken. Zo gaat ook de gemeenschapsbinding verloren. De vele nieuwe bewoners van de meeste dorpen in Vlaanderen hebben niet altijd binding met de lokale bevolking waardoor een aantal dorpen een slechts beperkt gemeenschapsleven kent. Hierdoor verdwijnt ook de klassieke basis van de lokale besturen en is het moeilijker inwoners bij het beleid te betrekken. Anderzijds geven nieuwe bewoners een nieuwe impuls aan het gemeenschapsleven doordat zij nieuwe verenigingen willen starten. Een positieve ondersteuning is hierbij wenselijk.

6.5.2 Doelstelling en kwantificering

Met de voorgestelde acties wordt beoogd om de leefbaarheid van de kleine plattelandsdorpen te verbeteren door kernversterkend te werken. Deze doelstelling is tweërlei: enerzijds wordt de ontmoetingsfunctie gestimuleerd die de lokale bevolking terug bijeenbrengt, anderzijds wordt door ingrepen in het openbaar domein de aantrekkelijkheid van het wonen in de dorpskernen verbeterd en zal dit aanleiding geven tot de opleving van de lokale economie. Hiervoor zijn projecten noodzakelijk die gericht zijn op de versterking van het patrimonium, het ontmoetingsaspect en het verenigingsleven binnen het dorp. De realisaties uit het PDPO 2000-2006 hebben in dit verband hun meerwaarde aangetoond.

Heel wat dorpen in Vlaanderen hebben hun ontmoetingsfunctie verloren door verloedering van accommodatie door groeiende mobiliteit en daardoor ook verkeersonleefbaarheid. De pleinfunctie werd opgeofferd aan parkeermogelijkheden, groene ruimtes werden geasfalteerd. Om kernversterkend te kunnen werken, is er in Vlaanderen op het platteland dan ook een behoefte aan multifunctionele dorps- of gemeenschapshuizen waar de lokale bevolking zich kan verenigen, en ook in bewonersplatforms kan samen denken en -werken over de toekomst van de eigen woonomgeving en van onderuit voorstellen formuleren. Het zal dan ook van belang zijn om het oprichten van bewonersplatforms/dorpsraden te stimuleren en samen met hen en de lokale besturen voor de dorpen van Vlaanderen een dorpsontwikkelingsstrategie voor te bereiden. Het aantal stagnerende dorpen in Vlaanderen dient te worden teruggebracht tot een absoluut minimum. Gerealiseerde projecten kunnen aangeven dat de kwaliteit verhoogt en het dorp opnieuw aantrekkelijk wordt als woon- en leefruimte. Prioritaire aandacht moet tevens gaan naar de inrichting van het openbaar domein voor die dorpen waar de onleefbaarheid op dit ogenblik het grootst is. Dit is een strategie die niet alleen via dit PDPO moet worden opgenomen, maar ook in het Vlaams beleid.

6.5.3 Definiëring van begunstigen

De begunstigen van de maatregel zijn de lokale besturen en publieksrechtelijke rechtspersonen en voor wat betreft de dorps- en gemeenschapshuizen ook lokale verenigingen.

6.5.4 Praktische uitwerking

Ter uitvoering van deze maatregel wordt gewerkt via oproepen tot indiening van projecten. Om in aanmerking te komen zullen de projecten beoordeeld worden op basis van kwalitatieve selectiecriteria. Ook dienen de projecten te kaderen binnen de provinciale plattelandsbeleidsplannen.

De herwaardering van de dorpskernen en bestaand patrimonium, door renovatie, inrichting, heraanleg van pleintjes en de aanpalende weginfrastructuur en andere dorpsontmoetingsplaatsen

zoals lokale speeltuintjes en -weides, (historische en andere) belangrijke lokale plaatsen waar bijvoorbeeld recreanten en toeristen in de dorpskern halt houden en het dorp(sleven) leren kennen,... zal betaald worden. Hiervoor wordt bij voorkeur een lokale dorpsontwikkelingsstrategie opgemaakt waaraan lokale besturen en bewoners samenwerken. Dorpsontwikkelingsstrategieën houden rekening met verschillende aspecten die mogelijk aangereikt worden op basis van een provinciale begeleiding bij een dorpsontwikkelingsstrategie met daarin bijvoorbeeld volgende aspecten: verkeersleefbaarheid en -veiligheid, aandacht voor de recreatiemobiliteit, bewegwijzering en bebording, groenbeleid, straatmeubilair en kunst in de openbare ruimte, openbare vervoersfunctie, monumentenzorg, eigentijds architecturale vormgeving met respect voor context en identiteit, aandacht voor aanplanting van groen bij particuliere woningen, wooninbreiding, erfgoed etc. Extra aandacht gaat naar de ontwikkeling en dynamisering van een handelskern.

De voorstellen kunnen worden ingediend op basis van een jaarlijkse oproep door de provinciebesturen uitgeschreven of als onderdeel van een programma van een Plaatselijke Groep (Leader).

De renovatie en herinrichting van bestaande gebouwen tot dorpshuizen en gemeenschapshuizen als ontmoetingsruimte en ten behoeve van de bevordering van het verenigingsleven zal worden betaald. Dit wordt mee opgenomen als onderdeel van op te maken dorpsontwikkelingsstrategie. De voorstellen kunnen worden ingediend op basis van een jaarlijkse oproep door de provinciebesturen uitgeschreven.

Zowel de ontwerp- als investeringskosten voor de heraanleg van het openbaar domein als voor de renovatie en herinrichting van de dorps- en gemeenschapshuizen komen in aanmerking voor steun.

De opmaak van dorpsontwikkelingsstrategieën komt voor medefinanciering in aanmerking, maar enkel indien daaruit ook een van de andere acties voor medefinanciering wordt ingediend.

De steun is voorbehouden voor dorpen die deel uitmaken van de kernen van het buitengebied. Aan de provincies wordt gevraagd hiervoor een strategie te ontwikkelen. Ook de ontwerpers worden geselecteerd door onafhankelijke jury's.

Subsidiabele kosten kunnen zijn:

Renovatie, inrichting, heraanleg van pleintjes en de aanpalende weginfrastructuur en andere dorpsontmoetingsplaatsen zoals lokale speeltuintjes en -weides, (historische en andere) belangrijke lokale plaatsen waar bijvoorbeeld recreanten en toeristen in de dorpskern halt houden en het dorp(sleven) leren kennen,... zullen betaald worden.

De renovatie en herinrichting van bestaande gebouwen tot dorpshuizen en gemeenschapshuizen als ontmoetingsruimte en ten behoeve van de bevordering van het verenigingsleven zal worden betaald.

Zowel de ontwerp- als investeringskosten voor de heraanleg van het openbaar domein als voor de renovatie en herinrichting van de dorps- en gemeenschapshuizen komen in aanmerking voor steun.

De opmaak van dorpsontwikkelingsstrategieën komt voor medefinanciering in aanmerking, maar enkel indien daaruit ook een van de andere acties voor medefinanciering wordt ingediend.

De steun is voorbehouden voor dorpen die deel uitmaken van de kernen van het buitengebied.

Ter volledigheid kan hier worden gemeld dat alle acties mbt deze maatregel uit de programmaperiode 2000-2006 volledig zijn afgerond en er aldus geen betalingen meer hoeven te gebeuren.

6.5.5 Bevoegde autoriteit

Vlaamse Landmaatschappij
Afdeling Platteland
Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Paul Van der Sluys
Tel: 02/543 73 33
paul.vandersluys@vlm.be

6.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2007-2013
Output	Aantal gemeentes waar acties plaatsvonden	112
	Totale investeringsvolume(€)	15.225.000

7 Instandhouding en opwaardering van het landelijke erfgoed

7.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 b) iii) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO).

7.2 Maatregelcode: 323-A

7.3 Concrete actie

De concrete acties hebben betrekking op **instandhouding en opwaardering van het landelijke erfgoed door:**

a) voor wat betreft cultuurhistorisch erfgoed:

- impulsen voor de restauratie van niet-beschermd kleinschalig cultuurhistorisch erfgoed en cultuurhistorische infrastructuur met een identiteitsbepalend aspect zoals veldkapellen, toegangspoorten, wegwijzers, oorlogsmonumenten, landbouwkundig erfgoed, waterbouwkundig erfgoed, ...;
- behoud, bescherming en herbestemming van landelijk bouwkundig erfgoed, zoals beeldbepalend dorpspatrimonium en beeldbepalend en streekeigen landelijk patrimonium;
- de aanleg van nieuwe kunst- en cultuurelementen zoals land-art, kunstobjecten gerelateerd aan het landschap, ...;
- acties inzake landelijk roerend en immaterieel erfgoed via netwerk van musea en erfgoeddepots;
- acties inzake herbestemming/hergebruik van agrarisch erfgoed (beschermde schuren, gebouwen) in een moderne landbouwbedrijfsvoering;
- ...

b) voor wat betreft natuurlijk erfgoed:

- versterken en herstellen van landschappelijke en natuurlijke kwaliteitsvolle elementen zoals dijken, dreven, parken, ...;
- acties ten behoeve van basiswaarden zoals stilte, duisternis,
- investeringen binnen de speciale beschermingszones (Natura 2000 – gebieden) in het kader van onderhoud, herstel en opwaardering van het natuurlijk erfgoed in functie van de gunstige staat van instandhouding van habitats en van habitats van soorten waarvoor de speciale beschermingszone is aangewezen;
- ...

7.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstellingen 9 en 13 van de Vlaamse strategie voor plattelandontwikkeling.

7.5 Beschrijving maatregel

7.5.1 Probleemstelling en rationale

Mede door de steeds oprukkende verstedelijking gaat het karakteristieke van het platteland steeds meer verloren. Identiteits- en beeldbepalende gebouwen en andere getuigen uit het verleden verdwijnen of verloederen. De historische landschappen vervagen en versnipperen en evolueren bovendien niet naar nieuwe kwaliteitsvolle entiteiten. Dit resulteert ook dikwijls in het verloren gaan van potenties op het vlak van economie. Nu steeds meer mensen meer vrije tijd hebben en in de sterk verstedelijkte omgeving ook het belang van rust en ontspanning toeneemt, kunnen belangrijke relictlandschappen, erfgoed en -erfgoedelementen een belangrijke ondersteunende rol krijgen op het vlak van beleving van het platteland.

Binnen het Natura-2000 netwerk zijn bovendien de ecologische vereisten voor instandhouding van soorten en habitats nog steeds niet aanwezig.

7.5.2 Doelstelling en kwantificering

Eerder dan het landelijke erfgoed uitsluitend te beschermen, is het veel belangrijker dit erfgoed als getuigenis en als onderdeel van de identiteit van een bepaald gebied te ontwikkelen en te integreren in een belevingsstrategie en een toeristisch-recreatieve visie, gekoppeld aan een gebiedsgerichte plattelandsontwikkeling. Het is van belang dat de bewoners zich opnieuw kunnen herkennen in hun woon- en leefomgeving zoals dit ook meer en meer in het kader van het stedenbeleid plaatsgrijpt. Het is daarom van belang landschapsherstel en de herwaardering van het cultuurhistorisch, landelijk en agrarisch erfgoed een plaats te geven in de ontwikkeling van een regionale identiteit waarin ook een meekoppeling naar de lokale economie en het toerisme mogelijk is. Identiteit resulteert immers ook in een grotere beleving, waarbij toerisme en recreatie en de vermarkting van lokale producten aan belang winnen. Lokale producten worden immers beter bekend via identiteit en toerisme en recreatie. Ook het educatieve aspect kan hieraan gekoppeld worden.

Binnen het Natura-2000 netwerk is het de bedoeling een adequaat beheer te realiseren dat rekening houdt met de ecologische vereisten en volgens instandhoudingsdoelstellingen voor soorten en habitats om te komen tot een gunstige staat van instandhouding. Voor sommige van deze speciale beschermingszones is het nodig om inrichtingswerkzaamheden door te voeren om een gunstige staat van instandhouding te herstellen.

De doelstelling moet verder ook aanleiding geven tot een groeiend identiteitsbesef, vertaald in plattelandsgebieden met een 'herwonnen' of nieuwe identiteit, gedragen en ondersteund door de herwaardering van het natuurlijk en cultureel erfgoed.

7.5.3 Definiëring van begunstigen

De begunstigen kunnen zowel lokale besturen, publiekrechtelijke rechtspersonen en organisaties zonder winstoogmerk zijn.

7.5.4 Praktische uitwerking

De beoogde acties worden in hun samenhang op een gebiedsgerichte manier uitgewerkt en gerealiseerd. Dit kan in de eerste plaats gebeuren via de Leader-benadering en verwerkt in een lokale ontwikkelingsstrategie, weliswaar gekoppeld aan een toeristisch-recreatieve beleidsvisie. Ook andere gebiedsgerichte benaderingen komen in aanmerking. De omschreven acties kunnen dan

ook niet als alleenstaande elementen worden gerealiseerd, maar moeten deel uitmaken van een groter geheel. Hieraan dient een visie te worden gekoppeld.

Algemeen uitgangspunt voor maatregelen inzake cultuurhistorisch erfgoed is het behoud van dit erfgoed door ontwikkeling, met het oog op het werken aan het verhaal van de streek. Dit kan bij voorkeur kaderen in een provinciale gebiedsgerichte erfgoedstrategie.

De maatregelen voorzien in acties inzake landelijk roerend erfgoed zoals stimuleren van netwerkvorming tussen landelijke streekmusea met onder meer gezamenlijke promotie, educatieve ondersteuning, tentoonstellingen, ... , verder maatregelen inzake het opzetten van thematische en regionale erfgoeddepots en depotwerking, ... acties naar immaterieel landelijk erfgoed zoals registratie en ontsluiting (beeldbanken, ...)

Impulsen voor restauratie van niet-beschermd kleinschalig erfgoed en infrastructuur met een identiteitsbepalend aspect hebben vooral betrekking op de uitvoering van kleine werken. Het behoud, de bescherming en herbestemming van landelijk bouwkundig erfgoed wordt vooral gerealiseerd voor beeldbepalend dorpspatrimonium (inventarisatie, maatregelen ter bescherming en behoud, ... en beeldbepalend en streekeigen landelijk patrimonium (inventarisatie, expertise, maatregelen ter bescherming en behoud, ...))

De acties inzake landschapsherstel en andere identiteitsversterkende acties (zoals land-art) hebben vooral betrekking op de uitvoering van werken.

Projecten in het kader van gebiedsgerichte benaderingen die niet samenvallen met de Leader-benadering worden via een oproep door de provincies ingediend.

Voor de uitvoering van de noodzakelijke werken, alsook voor het begeleidende informatieve (en promotie-)materiaal kan steun worden bekomen. De steun voor de projecten wordt verleend conform artikel 57 a) en b) van de Europese Verordening 1698/2005.

Voor de praktische uitwerking inzake investeringen binnen de speciale beschermingszones (Natura 2000) gelden volgende sporen en niet de gebiedsgerichte werking zoals beschreven in voorgaande tekst:

a. Landinrichting

Landinrichting heeft tot doel de coördinatie van de inrichting en de projectmatige, integrale inrichting van de niet-stedelijke gebieden te regelen (buitengebied, platteland, landelijk gebied, open ruimte). Landinrichting wordt daarmee beschouwd als een strategisch onderdeel van het Vlaamse ruimtelijke ordeningsbeleid.

De landinrichting wordt uitgevoerd op basis van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, inzonderheid het hoofdstuk II - De landinrichting, gewijzigd bij de decreten van 22 november 1995, 8 december 2000 en 19 juli 2002. Inrichtingsplannen worden opgemaakt op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken.

De landinrichtingswerken die voor Europese cofinanciering in aanmerking komen, zijn die inrichtingswerken die worden uitgevoerd door de Vlaamse Landmaatschappij of door een lokaal

bestuur (gemeente of provincie), en die bedoeld zijn om een gunstige staat van instandhouding te herstellen in de Natura 2000 gebieden.

b. Natuurinrichting

Met natuurinrichtingsprojecten worden maatregelen en inrichtingswerkzaamheden beoogd die in hoofdzaak gericht zijn op een optimale inrichting van een gebied met het oog op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van natuur en natuurlijk milieu. Er wordt daarbij ook rekening gehouden met de andere functies van het gebied waar natuurinrichting plaatsgrijpt, zoals recreatieve ontsluiting van de gebieden.

Natuurinrichtingsprojecten worden aangestuurd door een natuurinrichtingsprojectcomité, en uitgevoerd door de Vlaamse Landmaatschappij op basis van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003.

De natuurinrichtingswerken die voor cofinanciering in aanmerking komen, zijn deze die bedoeld zijn om een gunstige staat van instandhouding te herstellen in de Natura 2000 gebieden.

c. Natuurprojectovereenkomst in uitvoering van het decreet natuurbehoud

De inrichtingswerken die voor cofinanciering in aanmerking komen, zijn deze die bedoeld zijn om een gunstige staat van instandhouding te herstellen in de Natura 2000 gebieden.

d. Uitzonderlijke eenmalige inrichtingmaatregelen (binnen erkende reservaten) of inrichtingswerken in een Vlaams natuurreservaat.

De natuurinrichtingswerken die voor cofinanciering in aanmerking komen, zijn die inrichtingswerken die bedoeld zijn om een gunstige staat van instandhouding te herstellen in de Natura 2000 gebieden.

Subsidiabele kosten kunnen zijn:

Stimuleren van netwerkvorming tussen landelijke streekmusea met onder meer gezamenlijke promotie, educatieve ondersteuning, tentoonstellingen, ...;

Maatregelen inzake het opzetten van thematische en regionale erfgoeddepots en depotwerking, ... acties naar immaterieel landelijk erfgoed zoals registratie en ontsluiting (beeldbanken, ...).

Impulsen voor restauratie van niet-beschermd kleinschalig erfgoed en infrastructuur met een identiteitsbepalend aspect hebben vooral betrekking op de uitvoering van kleine werken

De acties inzake landschapsherstel en andere identiteitsversterkende acties (zoals land-art) hebben vooral betrekking op de uitvoering van werken.

Voor de uitvoering van de noodzakelijke werken, alsook voor het begeleidende informatieve (en promotie-)materiaal kan steun worden bekomen. De steun voor de projecten wordt verleend conform artikel 57 a) en b) van de Europese Verordening 1698/2005.

Inrichtingswerken in uitvoering van specifieke Vlaamse regelgeving (landinrichting, natuurinrichting, natuurproject-overeenkomsten en eenmalige uitzonderlijke inrichtingsmaatregelen) die bedoeld zijn een gunstige staat van instandhouding te herstellen in de Natura 2000 gebieden.

Ter volledigheid kan hier worden gemeld dat er geen lopende acties van voor 1 januari 2007 zijn. De lopende acties die betrekking hebben op paragraaf 7 Landelijk erfgoed (uitdovende maatregel) werden niet uitgevoerd met het oog op de doelstellingen voor de Natura 2000 gebieden in dit Programmeringsdocument, maar hadden een veel breder karakter dan deze voor de Natura 2000 gebieden.

7.5.5 Bevoegde autoriteit

Vlaamse Landmaatschappij
Afdeling Platteland
Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Paul Van der Sluys
Tel: 02/543 73 33
paul.vandersluys@vlm.be

Landinrichting en ruilverkaveling
Departement Leefmilieu- Natuur en Energie
afdeling Land- en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen
Chrysalisgebouw,
Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

Marnix De Vrieze
Tel: 02/553 21 87
marnix.devrieze@lne.vlaanderen.be

Natuurinrichting
Departement Leefmilieu- Natuur en Energie
Agentschap Natuur en Bos
Ferrarisgebouw
Koning AlbertII-laan 20 bus 8 – 1000 Brussel

Marleen Evenepoel
Tel: 02/553 03 93
marleen.evenepoel@lne.vlaanderen.be

7.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2007-2013
Output	Aantal gesteunde landelijk erfgoed acties	182
	Totale investeringsvolume(€)	5.460.000

8 Landelijk erfgoed (uitdovende maatregel)

8.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 b) iii) en artikel 57 van de Europese Verordening 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO).

Voor deze maatregel zullen geen nieuwe contracten meer worden aangegaan onder het programma voor plattelandontwikkeling 2007-2013.

8.2 Maatregelcode: 323-B

8.3 Concrete actie

Deze maatregel behelst enkel lasten uit het verleden. De laatste betalingen voor deze maatregel gebeuren in 2008.

Herwaardering van het landelijk erfgoed (natuurlijk en cultureel erfgoed)

In het Programma 2000-2006 werden landinrichtings-, ruilverkavelings- en natuurinrichtingswerken meegefinancierd die gericht waren op onder meer de volgende doelstellingen:

- het natuurtechnisch inrichten van oevers langs onbevaarbare waterlopen;
- het inrichten van bufferstroken langs waterlopen;
- het inrichten van vispaaiplaatsen;
- het aanplanten van lijn- en vlakvormige groenelementen (bomenrijen, hagen en houtkanten, bosjes) op wegbermen, oeverstroken, percelen, . . .;
- de inrichting van erfgoedsites;

8.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstelling 14 van de Vlaamse strategie voor plattelandontwikkeling.

8.5 Beschrijving maatregel

8.5.1 Probleemstelling en rationale

Deze maatregel behelst enkel lasten uit het verleden.

8.5.2 Doelstelling en kwantificering

Herwaardering van het landelijk erfgoed (natuurlijk en cultureel erfgoed)

8.5.3 Definiëring van begunstigen

De begunstigen van deze maatregel zijn:

- Vlaamse Landmaatschappij
- Provincies
- Gemeenten
- Ruilverkavelingscomités

8.5.4 Praktische uitwerking

Landinrichting

Landinrichting heeft tot doel de coördinatie van de inrichting en de projectmatige, integrale inrichting van de niet-stedelijke gebieden te regelen (buitengebied, platteland, landelijk gebied, open ruimte). Landinrichting wordt daarmee beschouwd als een strategisch onderdeel van het Vlaamse ruimtelijke ordeningsbeleid.

De landinrichting wordt uitgevoerd op basis van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, inzonderheid het hoofdstuk II - De landinrichting, gewijzigd bij de decreten van 22 november 1995, 8 december 2000 en 19 juli 2002. Inrichtingsplannen worden opgemaakt op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken.

De landinrichtingswerken die voor Europese cofinanciering in aanmerking komen zijn de werken die worden uitgevoerd door de Vlaamse Landmaatschappij of door een lokaal bestuur (gemeente of provincie), en die gericht zijn op de beschreven doelstellingen en kwantificering.

Ruilverkaveling

Ruilverkaveling is een instrument voor de structurele inrichting van gebieden met een hoofdzakelijk agrarische bestemming. Aan de basis liggen landbouweconomische doelstellingen. Er wordt gemikt op een structurele verbetering van de externe productiefactoren van de land- en tuinbouw.

De toenemende maatschappelijke betrokkenheid bij het instrument ruilverkaveling stelt als belangrijke voorwaarde dat er rekening moet worden gehouden met alle functies van het gebied waar ruilverkaveling plaatsgrijpt. Dat betekent dat naast de ontwikkeling van een duurzame landbouw ook gestreefd wordt naar een duurzame kwaliteit van natuur, milieu en landschap, de zorg voor het cultuurhistorisch en het archeologisch erfgoed en de recreatieve ontsluiting van de gebieden. Het nut van de ruilverkaveling voor de totale plattelandsgemeenschap staat daarbij centraal.

Ruilverkavelingen worden uitgevoerd door ruilverkavelingscomités, op basis van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet, aangevuld door de wet van 11 augustus 1978 houdende bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002.

De ruilverkavelingswerken die voor cofinanciering in aanmerking komen, zijn deze die gericht zijn op de beschreven doelstellingen en kwantificering.

Natuurinrichting

Met natuurinrichtingsprojecten worden maatregelen en inrichtingswerkzaamheden beoogd die in hoofdzaak gericht zijn op een optimale inrichting van een gebied met het oog op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van natuur en natuurlijk milieu. Er wordt daarbij ook rekening gehouden

met de andere functies van het gebied waar natuurinrichting plaatsgrijpt, zoals recreatieve ontsluiting van de gebieden.

Natuurinrichtingsprojecten worden aangestuurd door een natuurinrichtingsprojectcomité, en uitgevoerd door de Vlaamse Landmaatschappij op basis van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003.

De natuurinrichtingswerken die voor cofinanciering in aanmerking komen, zijn deze die gericht zijn op de beschreven doelstellingen en kwantificering.

8.5.5 Bevoegde autoriteit

Landinrichting en ruilverkaveling

Departement Leefmilieu- Natuur en Energie
afdeling Land- en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen
Chrystalisgebouw, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

Marnix De Vrieze

Tel: 02/553 21 87

marnix.devrieze@lne.vlaanderen.be

Natuurinrichting

Departement Leefmilieu- Natuur en Energie
Agentschap Natuur en Bos
Ferrarisgebouw, Koning AlbertII-laan 20 bus 8 – 1000 Brussel

Marleen Evenepoel

Tel: 02/553 03 93

marleen.evenepoel@lne.vlaanderen.be

8.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2007-2013
Output	Aantal gesteunde landelijk erfgoed acties	11
	Totale investeringsvolume (€)	668.840

8.5.7 Financiering

Deze maatregel behelst enkel lasten uit het verleden. De laatste betalingen voor deze maatregel gebeuren in 2008. Voor deze maatregel is nog 995.707 euro nodig.

In afwijking op de onder “As 3 – B Gebiedsgerichte werking” beschreven werkwijze voor financiering, wordt voor de lasten uit het verleden van landinrichtings-, ruilverkavelings- en natuurinrichtingsprojecten een overheidssteun van 80% of 100% van de totale projectkost betaald, in continuïteit met het eerste Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling.

Artikel 3 (2) van Verordening (EG) nr. 1320/2006 van de Commissie van 5 september 2006 houdende bepalingen voor de overgang naar de in Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad bedoelde steun voor plattelandsontwikkeling, is van toepassing.

9 Intermediaire dienstverlening (opleiding en vorming van ruraal ondernemerschap)

9.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 c) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

9.2 Maatregelcode: 331

9.3 Concrete actie

Opleiding, vorming en begeleiding voor economische actoren werkzaam onder as 3 met inbegrip van landbouwdiversificatie en gespecialiseerde opleiding, begeleiding en dienstverlening voor de nieuwe vormen van maatschappelijk verantwoord ruraal ondernemerschap.

Deze maatregel bevat niet enkel de klassieke vormen van opleiding (cursussen), maar eveneens het brede spectrum van aanverwante vormingsactiviteiten, zoals communicatie, professionalisering, begeleiding en netwerkvorming. Hieronder vallen onder meer:

- Het opzetten van een degelijke ondersteuning voor streekproducten, bijvoorbeeld inzake promotie van de producten, stimuleren van nieuwe ideeën, professionalisering van producenten, opzetten van gezamenlijk platform, ...;
- Vorming, stimulering, professionalisering, netwerkvorming en begeleiding van diverse vormen van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap (alle vormen van landbouwdiversificatie, toerisme, recreatie, buurtwinkels, hoeveverkoop, ambachten, ...) eventueel via een regionaal loket, mobiele dienst, gerichte initiatieven, ...;
- Initiatieven inzake groene zorg, zoals bewustmaking van de mogelijkheden en troeven van zorgfuncties op actieve boerderijen, het uitbouwen van een netwerk, opleiding van de betrokken landbouwers terzake;
- Promotie en communicatie rond het platteland als 'kwaliteitslabel' via media, plattelandsklassen, etc.
- ...

9.4 Link met de strategie voor een Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstellingen 14 en 15 van de Vlaamse strategie voor plattelandsontwikkeling.

9.5 Beschrijving maatregel

9.5.1 Probleemstelling en rationale

De vraag naar nieuwe economische dragers op het platteland is groot en geslaagde initiatieven uit het verleden leren dat het platteland heel wat troeven heeft.

Willen we een leefbaar platteland in stand houden, dan is het van heel groot belang dat tewerkstelling en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap op het platteland terdege gestimuleerd worden. Binnen deze maatregel wordt vooral gefocust op het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap buiten de landbouw, al blijft deze een belangrijke rol spelen en zullen acties vaak eraan worden gerelateerd. Specifieke maatregelen inzake landbouwverbreding vallen echter onder de maatregel 'diversificatie naar niet agrarische activiteiten'.

9.5.2 Doelstelling en kwantificering

Intermediaire dienstverlening is de vorm van dienstverlening die de vraag naar en het aanbod van kapitaal, arbeid of producten coördineert. Het betreft hier geen directe ondersteuning van ondernemers, maar het scheppen van een positief ondernemersklimaat door gerichte en innovatieve dienstverlening in de vorm van opleiding en vorming, begeleiding, netwerkvorming, ..., zodat ontwikkeling van nieuwe economische dragers gestimuleerd wordt.

De maatregel beoogt de optimalisatie en vernieuwing van het economisch potentieel van het Vlaamse platteland als werkgebied van de plattelandsbewoner. Door ondernemen op het platteland opnieuw aantrekkelijk te maken, kan de lokale economie een motor zijn in de algemene ontwikkeling van een gebied. Het platteland heeft diverse troeven die mogelijkheden scheppen voor bijkomende tewerkstelling.

Het platteland heeft nood aan een degelijk gestructureerd economisch beleid. Met de beperkte middelen van het PDPO kan dit niet gerealiseerd worden. Aanvullend op de grote economische projecten die via de structuurfondsen gerealiseerd zullen worden, kan via PDPO wel gefocust worden op kleinere intermediaire dienstverlening. Met de maatregel wordt dus gestreefd naar het ondersteunen van innovatieve ideeën inzake maatschappelijk verantwoord ruraal ondernemen, en de ontwikkeling van nieuwe economische dragers voor het platteland via opleiding en vorming, begeleiding, netwerkvorming,....

9.5.3 Definiëring van begunstigden

De begunstigden kunnen lokale besturen, publiekrechtelijke rechtspersonen, middenveldorganisaties en verenigingen zijn.

9.5.4 Praktische uitwerking

Maatschappelijk verantwoord ondernemerschap kan heel diverse vormen aannemen, en het is dan ook niet de bedoeling een beperkende lijst aan te leggen, maar vooral in te gaan op nieuwe initiatieven. Enkele voorbeelden kunnen zijn: landschapszorg, landschapsdesign, begroening van gebouwen, milieu- en energemaatregelen,.... De nadruk moet duidelijk liggen op het intermediaire, zijnde het ondersteunen van initiatieven die ondernemerschap stimuleren, via vorming en opleiding, begeleiding en professionalisering.. Enkele voorbeelden: begeleiding van landbouwers inzake plattelandslogies, integratie van diensten bij kruideniers, opleidingen inzake hoeveverkoop, uitbouw van diverse vormen van dagrecreatie, het stimuleren van lokale restaurants om met lokaal biologisch voedsel te werken enz. Er zou prioritair ingezet moeten worden op de promotie van bioproducten. Ook praktische zaken kunnen aanbod komen, bijvoorbeeld inzake fiscaliteit, kwaliteitsbewaking, promotie. Het initiatief kan komen van bijvoorbeeld een aanspreekpunt voor technische bedrijfssteuning voor rurale ondernemingen.

Streekproducten kunnen uitgroeien tot het gezicht van een regio en dragen bij tot de tewerkstelling. Het lanceren van nieuwe streekproducten, het vermarkten van een groep streekproducten onder een kwaliteitslabel, de koppeling van streekproducten waaronder biologische landbouwproducten, met het plattelandstoerisme, etc. ... dit zijn mogelijkheden om streekproducten te ondersteunen zonder rechtstreeks de producenten te ondersteunen. Dit kan via vorming, begeleiding, communicatie en netwerkvorming

Groene zorg is weliswaar geen puur economische activiteit, maar het valt duidelijk onder het aanwenden van kwaliteiten van het platteland voor andere doeleinden dan landbouw. Het beantwoordt aan een vraag vanuit de zorgsector om mensen op landbouwbedrijven een zinvolle taak te geven en dus een dienstverlening op te zetten waarbij de vraag vanuit de welzijns- en zorgsector om samenwerkingsvormen met zorgboeren gekoppeld wordt aan het bestaande en potentiële aanbod van zorgboeren. Voor het opzetten van de organisatie die voor de begeleiding van zorgboeren instaat, alsook ter ondersteuning van een goede werking, is steun mogelijk. In de omkadering van de dienstverlening gaat ook aandacht naar sensibilisering, vorming, verstevigen van het maatschappelijk draagvlak, etc.

Promotie en communicatie zijn niet alleen belangrijk voor de identiteit van een regio, maar ook voor het economisch potentieel ervan. Zowel naar de buitenwereld als voor de eigen bevolking is het van belang dat de regio een kwaliteitsmerk wordt dat afstraalt op toerisme, streekproducten, ambachtsproducten, etc. ... Ook educatie naar derden is hierbij van belang (bijvoorbeeld via plattelandsklassen). Ook initiatieven voor opleidingen rond nieuwsoortige rurale bedrijvigheid (zowel binnen als buiten de landbouw) verdient de aandacht.

Dergelijke projecten kunnen betoelaagd worden indien zij deel uitmaken van een economische visie als onderdeel van een gebiedsgerichte visie. Projecten kunnen worden ingediend op basis van een oproep door de provinciebesturen.

Subsidiabele kosten kunnen zijn:

Het ondersteunen van initiatieven die maatschappelijk verantwoord ondernemerschap stimuleren, via vorming en opleiding, begeleiding en professionalisering.

Enkele voorbeelden: het opzetten van initiatieven voor de begeleiding van landbouwers en andere rurale ondernemers inzake landschapszorg, landschapsdesign, begroening van gebouwen, milieu- en energiematregelen, plattelandslgies, integratie van diensten bij kruideniers, opleidingen inzake hoeveverkoop, uitbouw van diverse vormen van dagrecreatie, het stimuleren van lokale restaurants om met lokaal biologisch voedsel te werken enz.,

Het ondersteunen van initiatieven die via vorming, begeleiding, communicatie en netwerkvorming nieuwe streekproducten lanceren, een groep streekproducten onder een kwaliteitslabel vermarkten, streekproducten koppelen waaronder biologische landbouwproducten met het plattelandstoerisme, etc. ...

Ook voor het opzetten van de organisatie die voor de begeleiding van zorgboeren instaat, alsook ter ondersteuning van een goede werking, is steun mogelijk. In de omkadering van de dienstverlening gaat ook aandacht naar sensibilisering, vorming, verstevigen van het maatschappelijk draagvlak, etc.

Promotie en communicatie van een kwaliteitsmerk dat afstraalt op toerisme, streekproducten, ambachtsproducten, etc. ...

Educatie naar derden via bijvoorbeeld via plattelandsklassen. Initiatieven voor opleidingen rond nieuwsoortige rurale bedrijvigheid (zowel binnen als buiten de landbouw) .

9.5.5 Bevoegde autoriteit

Vlaamse Landmaatschappij
Afdeling Platteland
Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Paul Van der Sluys
02/543 73 33
paul.vandersluys@vlm.be

9.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Target 2007-2013
Output	Aantal deelnemende economische actoren aan gesteunde activiteiten	70
	Aantal dagen opleiding voor alle deelnemers	210

10 De verhoging van de omgevingskwaliteit via sensibiliserende en informatieve acties

10.1 Preambules

De maatregel heeft betrekking op artikel 52 c) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO).

10.2 Maatregelcode: 331-B

10.3 Concrete actie

- informatieve en sensibiliserende acties met het oog op landschappelijke inpassing en streekeigen inrichting.

10.4 Link met de strategie voor een Vlaams programma voor Plattelandontwikkeling voor de periode 2007-2013

Deze maatregel kadert binnen de strategische doelstellingen 12, 13 en 14 van de Vlaamse strategie voor plattelandontwikkeling.

10.5 Beschrijving maatregel

10.5.1 Probleemstelling en rationale

Er is een toename van de paardenhouderij, veelal in de vorm van het houden van het hobbydier, maar in toenemende mate ook in professionele zin, inclusief alle daarvan afgeleide vormen van bedrijvigheid, zoals maneges, africhtstallen, gespecialiseerde dierenartsenpraktijken, dekstations, pensionbedrijven etc. In toenemende mate ontwikkelt de burger hobbymatige activiteiten in het landelijk gebied, waaruit soms een verloederd landschappelijk beeld voortkomt. Andere voorbeelden van minder gewaardeerde aspecten van de paardenhouderij zijn de dominante gebouwen, extra verkeer, ontbreken van landschapsinpassing van hekken/omheiningen; lawaai, stank en lichthinder; conflicten met andere recreatievormen. Dit in tegenstelling met het feit dat de burger met zijn hobby net de kwaliteit van het landschap opzoekt en de paardenhouderij, grondgebonden, heel wat kansen biedt voor een kwaliteitsvolle landschappelijke ontwikkeling. Om deze problemen gestructureerd aan te pakken is het belangrijk dat deze paardenhouderijen landschappelijk goed worden ingepast.

10.5.2 Doelstelling en kwantificering

Het is belangrijk om het landschapsherstel te herwaarderen in het belang van de bewoners zodat ze zich opnieuw kunnen herkennen in hun woon- en leefomgeving.

De paardenhouderij kan en moet een volwaardige plaats krijgen in het Vlaamse landschap en dit in harmonie met de andere actoren.

10.5.3 Definiëring van begunstigen

De begunstigen van de maatregel zijn de lokale besturen, publiekrechtelijke rechtspersonen, middenveldorganisaties, vzw's (verenigingen zonder winst).

10.5.4 Praktische uitwerking

- *Informatieve en sensibiliserende acties met het oog op landschappelijke inpassing en streekeigen inrichting.*

Hieronder kunnen volgende zaken gesubsidieerd worden:

- het opmaken van informatiefolders over o.a. het plaatsen van schuilstallen in het buitengebied, landschappelijk inpassing van het gebouw en erf, zorg voor paard en landschap enz ..
- het organiseren van informatieavonden over de zorg voor paard en het landschap, enz...

- *Subsidiabele kosten kunnen zijn:*

Zowel de ontwikkelings- – als de publicatiekosten voor het opmaken van brochures, folders komen in aanmerking.

Voor het organiseren van informatieavonden over de zorg voor paard en het landschap kan de omkadering ook gesubsidieerd worden.

10.5.5 Bevoegde autoriteit

Vlaamse Landmaatschappij
Afdeling Platteland
Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Paul Van der Sluys
Tel: 02/543 73 33
paul.vandersluys@vlm.be

10.5.6 Gekwantificeerde indicatoren

Type indicator	Indicator	Doel 2010-2013
Output	Aantal gesteunde acties	30
	Totale investeringsvolume (€)	90.000 euro